

CAPITAL

Publicație bilingvă a Comisiei Naționale a Pieței Financiare

Monitor al pieței financiare

Market

Decizii
ale Comisiei Naționale
a Pieței Financiare

R. Moldova
va avea o Lege
cu privire la asigurarea
construcțiilor

<http://www.capital.market.md> Nr.37 (508)
Miercuri, 2 octombrie 2013

Preț: 4 lei

2

3

4

Istoria de succes
a brandurilor
din Moldova

**În august curent, BNM a efectuat pe
piata valutară interbancară operațiuni
în valoare de 253,7 mil. USD sau de 1,8 ori
mai mult decât în luna precedentă**

Potrivit BNM, indicatorii lunii august 2012 (115,9 mil. USD) au fost depășiti de aproape 2,2 ori. În cadrul operațiunii spot BNM a achiziționat 129,1 mil. USD (în iulie – 40,86 mil USD, în august 2012 – 115,9 mil. USD), swap-uri valutare reprezintă 124,6 mil. SUA. Banca a cumpărat și a vândut 62,3 mil. USD.

Cota operațiunilor BNM pe piața valutară interbancară a constituit în luna august curent 18,65 la sută, față de 10,87 la sută în luna precedentă. De menționat că BNM asigură operațiuni pe piața valutară interbancară a 16-a lună consecutiv, după ce din ianuarie până în aprilie 2012 nu a asigurat nici o intervenție.

BNM folosește în calitate de instrumente de intervenție valutară directă și operațiuni de reglementare, operațiunile valutare spot și swap. Operațiunile spot prevăd cumpărarea sau vânzarea valutei contra leilor moldoveniști, care influențează asupra masei monetare. În același timp, operațiunile valutare swap sunt instrumente reversive care nu influențează asupra masei monetare în perspectivă. Operațiunea swap pentru cumpărarea – vânzarea valutei prevede că valuta se vinde în condiții de recuperare contra aceleiași sume, peste o anumită perioadă, la cursul fixat în momentul operațiunii.

InfoMarket

Sumarul tranzacțiilor bursiere din săptămâna trecută

În perioada 23-27 septembrie 2013 volumul bursier total al tranzacțiilor a constituit 2,0 mil. lei. În total, au fost efectuate 29 tranzacții cu acțiunile a 5 emitenti.

Volumul Secției de Bază a Bursei (piata interactivă) a constituit 1,9 mil. lei. Prețul de piată al acțiunilor companiei „Avicola din Bănești” s-a majorat semnificativ, de la 1,74 până la 10,14 lei. Acțiunile „Banca de Finanțe și Comerț” s-au tranzacționat cu 120 lei și acțiunile „Farmaco” – cu 15 lei.

În Secția Tranzacțiilor Directe, în cadrul licitațiilor cu strigare a fost vîndut pachetul de 18,86% din acțiunile societății „Oda-Vin” la prețul de 5 lei per acțiune.

Prin intermediul ofertei publice pe piata secundară SRL „CFATPO” a procurat 19,51% din acțiunile societății „Briscco”, cu 11,00 lei per acțiune. Volumul total al tranzacțiilor a constituit 74,8 mii lei.

Bursa de Valori a Moldovei prestează servicii de consulting în domeniul activității licențiate (bursiere).

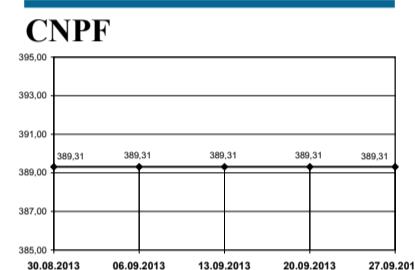
Informații la telefonul: 022 27-76-36.
www.moldse.md
Bursa de Valori a Moldovei

**În atenția acționarilor,
Societăților pe Acțiuni și
participanților profesioniști
ai pieței financiare!**

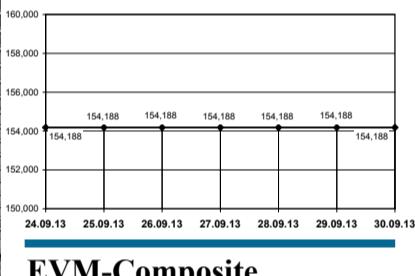
Ziarul Capital Market, în baza campaniei de abonare pentru anul 2014 desfășoară acțiunea „**Abo-nează-te la ziarul Capital Market**”.

Abonații vor primi o reducere de 10 la sută la publicarea raportului finanțiar.

Pe lângă aceasta, abonații ziarului vor putea, în calitate de bonus, să obțină informația despre anunțurile și dările de seamă ale Societăților pe Acțiuni publicate anterior în ziar.

Banking Stock Index –
InfoMarket

Curs valutar

2.10.2013

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	13.0153
EUR	1	17.6299
UAH	1	1.5910
RON	1	3.9557
RUB	1	0.4036

CAPITAL Market

Împreună
în lumea
finanțelor

Secția de marketing
Tel.: +373 69 821216

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Decizii ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare

La 20 septembrie 2013 a avut loc ședința Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

Examinînd rezultatele supravegherii activității Societății de Asigurări „ACORD GRUP” S.A. privind respectarea legislației în domeniul asigurărilor, membrii Consiliului de Administrație au aprobat hotărîrea prin care se prescrie conducerii societății respectarea necondiționată a prevederilor actelor legislative și normative, precum și întreprinderea tuturor măsurilor de rigoare privind înlăturarea încalcărilor reflectate în actul de control, privind subscrisea riscurilor incluse în condițiile de asigurare, urmînd ca despre executarea hotărîrii să fie informată Comisia Națională a Pieței Financiare în termen de o lună, cu anexarea documentelor confirmatorii.

În altă ordine de idei, Consiliul de Administrație al CNPF a aprobat hotărîrea pe marginea bilanțurilor controlului complex privind respectarea legislației în domeniul asigurărilor de către Brokerul de Asigurare-Reasigurare „GENERAL BROKER” S.R.L. Hotărîrea prevede retragerea licenței seria CNPF nr. 000547 din 28.01.2010 eliberată Brokerului de Asigurare-Reasigurare „GENERAL BROKER” S.R.L., pentru dreptul de a desfășura activitate de intermediere în asigurări și reasigurări; prescrierea Brokerului de Asigurare-Reasigurare „GENERAL BROKER” S.R.L.: 1) în decurs de 10 zile lucrătoare să depună la Comisia Națională a Pieței Financiare licența retrasă, 2) să achite plățile regulatorii și penalitățile, să remítă Procuraturii Generale materialele controlului Brokerului dat referitor la lipsa blanchetelor de strică evidență (polițe de asigurare) pentru luare de atitudine conform competenței, precum și informarea Inspectoratului Fiscal de Stat vizavi de încalcările depistate, constatarea tragerii la răspundere contravențională a administratorului brokerului în cauză, precum și informarea de către Brokerul de Asigurare-Reasigurare „GENERAL BROKER” S.R.L., a Comisiei Naționale a Pieței Financiare în termen de o lună despre executarea hotărîrii, cu anexarea documentelor confirmatorii.

Ion Prisăcari:
“Patru ramuri ale economiei – construcții, transport, industria prelucrătoare și comerțul, vor intra în vizorul organelor fiscale”

Potrivit serviciului de presă al Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, declarația a fost făcută de Ion Prisăcari, în cadrul unei întrevederi cu echipa de experti a Fondului Monetar Internațional, condusă de Max Alier.

Vorbind despre măsurile orientate spre îmbunătățirea administrației fiscale și suplimentarea veniturilor la BPN, Șeful IFPS, Ion Prisăcari, a menționat că accentele vor fi puse pe reducerea restanțelor la Buget și majorarea bazei de impozitare. Actuala conducere a IFPS a demarat un plan strategic de conformare benevolă la onoarea obligațiunilor fiscale a agenților economici și au fost identificate patru domenii cu grad de risc – construcții, transport, industria prelucrătoare și comerț. Aceste domenii vor beneficia de o atenție sporită din partea autorității fiscale, inclusiv pe dimensiunea educă-

În urma neprezentării la Comisia Națională a Pieței Financiare a dărilor de seamă asupra valorilor mobiliare pentru anul de gestiune 2012, Consiliul de administrație a decis să suspende operațiunile bancare (cu excepția decontărilor cu bugetul public național) la conturile curente ale unor societăți pe acțiuni, pînă la conformarea acestora cu cerințelor legislației, informarea Inspectoratului Fiscal Principal de Stat și instituțiilor financiare privind restricțiile aplicate asupra societăților pe acțiuni vizate.

În același sens, Consiliul de Administrație a suspendat operațiunile bancare la conturile deținute de Compania de Asigurări „Euroasig Grup” S.A. pînă la conformarea acesteia cu cerințele legislației, cu excepția operațiunilor de alimentare, a informat Inspectoratul Fiscal Principal de Stat și instituțiile financiare privind restricțiile aplicate asupra Companiei de Asigurări „Euroasig Grup” S.A.

În cadrul ședinței a fost aprobat actul de reevaluare a părții sociale deținute de COMPANIA FIDUCIARĂ „COLABORARE” S.A. în proces de lichidare.

Examinînd rezultatele controlului complex privind respectarea legislației în domeniul asociațiilor de economii și împrumut de către A.E.Î. „RÂDOAIA” și A.E.Î. „VALEA FÎNULUI”, Consiliul de Administrație a aprobat hotărîri conform căror se inițiază proceduri de tragere la răspundere contravențională a directorilor execuțivi și a contabililor-șefi ai asociațiilor, fiind prescris administratorilor A.E.Î. „RÂDOAIA” și A.E.Î. „VALEA FÎNULUI” asigurarea respectării necondiționate a prevederilor actelor legislative și normative, întreprinderea măsurilor privind înlăturarea tuturor încalcărilor reflectate în actul de control, inclusiv conformarea cerințelor Regulamentului cu privire la exigențe, în termen de 2 luni din data intrării în vigoare a hotărîrilor, urmînd ca A.E.Î. „RÂDOAIA” și A.E.Î. „VALEA FÎNULUI” să prezinte lunar CNPF, pînă la înlăturarea integrală a încalcărilor constatate, rapoarte cu privire la măsurile întreprinse, cu anexarea copiilor documentelor justificative.

rii civismului fiscal și conformării benevoile. În plus, a punctat Șeful IFPS, vor fi explorate rezervele din domeniul agrar, inventarierea terenurilor agricole și trecerea în evidență a culturilor și roadei obținute vor permite, comparativ cu anii precedenți, acumularea de venituri suplimentare la Buget. Experții Fondului Monetar Internațional au apreciat inițiativele conducerii IFPS și și-au exprimat disponibilitatea pentru noi întrevederi, la care să fie discutate subiectele de interes comun. Max Alier a menționat că Executivul moldovenesc își propune, pentru anul 2014, creșterea veniturilor la BPN și, în acest context, și-a exprimat interesul față de măsurile concrete pentru următoarele 12-14 luni și care vor fi veniturile suplimentare de pe urma acestor acțiuni.

Serviciul Vamal al Moldovei propune să închidă nouă posturi vamale interne

Anunțul privind elaborarea proiectului de decizie privind optimizarea posturilor vamale interne a fost publicat pe site-ul serviciului. Astfel, se propune lichidarea a câte trei posturi vamale în Chișinău – Chișinău I, Mateut,

ÎNTREBARE – RĂSPUNS

Valeriu Chelsa: În conformitate cu art. 147 al. (16) din Legea privind piața de capital, din 14 septembrie 2013 a fost abrogată Legea nr. 1204-XIII din 5 iunie 1997 cu privire la fondurile de investiții (cu modificările și completările ulterioare), inclusiv art. 31 din această lege care reglementa procedura de lichidare a fondurilor de investiții. În acest sens, apare întrebarea: care va fi impactul inexistenței unei astfel de norme asupra procedurilor de lichidare a fondurilor de investiții? Ori urmează să fie aprobat un alt act normativ în acest domeniu?

În pofida faptului că din 14.09.2013 a fost abrogată Legea nr. 1204-XIII din 05.06.1997 cu privire la fondurile de investiții, care în art. 31 stabilea modul de lichidare a fondurilor de investiții nemutuale, în conformitate cu art. 6 din Codul civil, lichidarea fondurilor de investiții nemutuale și pentru privatizare urmează să fie finalizată în conformitate cu procedurile stabilite de normele legale în vigoare la data inițierii procesului de lichidare a acestor fonduri. Astfel, finalizarea lichidării fondurilor de investiții urmează să fie efectuată în conformitate cu Codul civil (care în art. 86-99 stabilește procedura de lichidare a oricărei persoane juridice) precum și conform acelor normative aplicabile fondurilor de investiții nemutuale și pentru privatizare la etapa inițierii procedurii de lichidare precum: Regulamentul cu privire la procedura de lichidare din proprietatea fondurilor de investiții, aprobat prin Hotărârea Comisiei de Stat pentru Piața Hîrtiilor de Valoare nr. 28/1 din 01.10.1998 și Modul de lichidare a participantului profesionist sau activității lui pe piață valorilor mobiliare în cazul retragerii (expirării termenului) licenței eliberate de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 6/5 din 03.02.2000.

Anatolie Arapu: “Naționalizarea Băncii de Economii nu ar fi fost o soluție”

Naționalizarea Băncii de Economii (BEM) nu ar fi fost o soluție salvatoare pentru bancă. Despre aceasta a declarat ministrul Finanțelor, Anatol Arapu, în timpul audierilor de miercuri în cadrul Comisiei parlamentare pentru buget și finanțe pe chestiunea emisiile acțiunilor BEM.

Potrivit Agentiei „INFOTAG”, ministrul a menționat că „statul are trista experiență de naționalizare a întreprinderilor, anterior privatizate, în urma căreia statul trebuia să dea explicații în fața societății”.

„Pentru naționalizare trebuie să ne adresăm Parlamentului, să solicităm bani de la stat, să purtăm discuții cu acționarii pentru a-i anunța despre intențiile noastre. Nu putem pur și simplu să luăm acțiunile după care acționarii să-și caute singuri banii”, a spus ministrul.

Potrivit lui, „revenirea băncii în proprietatea statului era imposibilă și din cauza faptului că nu a fost estimată valoarea BEM-lui”, precizând însă că aceasta este o sumă enormă.

Ministrul Finanțelor a menționat că „decizia Guvernului a fost una asumată și singura corectă după finalizarea negocierilor cu Parlamentul și societatea civilă”.

„Cineva nu vrea să audă despre starea în care se află banca și care sunt motivele acestei situații. Însă aceasta este realitatea și nu trebuie să închidem ochii. Problemele din cadrul BEM nu sunt de 2-3 ani, acestea au început la finele anilor 90 din cauza managementului defectuos al statului”, consideră Anatol Arapu.

Fondul Monetar Internațional a dat o apreciere pozitivă programului realizat cu Republica Moldova

Potrivit serviciului de presă al Guvernului, subiectul a fost discutat în cadrul întrevederii prim-ministrului Iurie Leancă cu echipa de experti a Fondului Monetar Internațional (FMI), condusă de Max Alier, care își încheie misiunea în Republica Moldova.

Vorbind despre rezultatele monitorizării politicii bugetar-fiscale, dezvoltarea sectorului financiar, politică monetară și reformele structurale, Max Alier a menționat că în urma consultărilor purtate cu autoritățile din țara noastră, dar și cu reprezentanții sectorului privat, misiunea FMI a constatat o evoluție pozitivă a principalilor indicatori macroeconomici, ceea ce denotă corectitudinea acțiunilor întreprinse de instituțiile de profil. În același timp, șeful misiunii FMI a accentuat importanța promovării în continuare a reformelor structurale în vederea asigurării unei dezvoltări economice sustenabile și a echilibrului bugetar pentru următoarea perioadă.

Officialul a punctat și unele recomandări ale misiunii FMI în acest sens, precizând că o atenție sporită trebuie acordată gestionării riscurilor și asigurării transparentei în sectorul financiar. Max Alier a mai menționat că în evaluarea comună realizată de FMI și Banca Mondială a fost remarcat faptul că Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova 2020” ținătește obiective relevante, inclusiv îmbunătățirea mediului de afaceri, dezvoltarea infrastructurii și a capitalului uman. Officialul a confirmat disponibilitatea instituției pe care o reprezintă de a susține Republica Moldova în realizarea Strategiei.

R. Moldova va avea o Lege cu privire la asigurarea construcțiilor

R. Moldova va avea o Lege cu privire la asigurarea construcțiilor. „Aceasta este necesară deoarece în momentul de față în acest domeniu, practic, lipsește – cota asigurărilor de bunuri imobiliare și constituie mai puțin de un procent din volumul total de asigurări de bunuri în republică”, se arată într-un document al Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcții care a elaborat conceptul sistemului de asigurare în construcții.

Proiectul Legii cu privire la asigurarea construcțiilor va fi elaborat după finisarea Proiectului Concepției sistemului de asigurare a construcțiilor.

„Proiectul de lege urmează să conțină prevederi referitoare la stabilirea clauzelor principale privind condițiile specifice de asigurare a construcțiilor pe teritoriul Republicii Moldova, modul de subvenționare a asigurărilor, încheierea și încetarea contractelor de asigurare, condițiile de reasigurare, condițiile de reasigurare”, se arată în document.

Potrivit autorilor acestui document, o condiție necesară pentru stabilitatea financiară a asigurătorilor este reasigurarea obligatorie.

Sistemul de asigurare a construcțiilor va cuprinde toate construcțiile, precum și bunurile imobile cu statut de monument și zonele de protecție ale acestora.

Conform concepției, introducerea asigurării obligatorii în Moldova se va efectua în două etape:

– a locuinței, indiferent de forma proprietății, în caz de dezastre naturale;

– construcții cu statut de monument;

– construcții noi și existente unde se realizează lucrări de reabilitare, reconstrucție, inclusiv alte lucrări care necesită autorizare în construcție;

– lucrări de construcție-montare, efectuate prin intermediul procedurilor de achiziții publice din bugetul local și de stat (asigurare pentru valoarea totală a contractului obiectului destinat construcției, inclusiv TVA);

– asigurarea răspunderii profesionale și civile a brokerilor în construcții;

– asigurarea atât a persoanelor fizice implicate în construcție, cât și a investitorului participant la proiect.

La etapa a doua se planifică extinderea asigurării obligatorii:

– asupra tuturor locuințelor, indiferent de forma de proprietate, asigurarea împotriva tuturor riscurilor;

– toate construcțiile publice cu capacitatea mai mare de 50 persoane;

– Asigurarea lucrărilor de construcții,

– produs de tip TOATE RIS-CURILE.

Asigurarea obligatorie a imobilelor va costa 0,35% din suma asigurată

Prima de asigurare a construcțiilor se va stabili în mărime de 0,35% din suma asigurată în localitățile rurale și 0,30% din suma asigurată în localitățile urbane, se arată în conceptul sistemului de asigurare în construcții elaborat de Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcții.

„Suma asigurată a construcțiilor în funcție de forma de asigurare se stabilește după cum urmează:

a) în mărime de 100% din costul construcțiilor;

b) în mărime de 100% din valoarea totală a contractului aferent lucrărilor de construcție-montaj, plus valoarea mașinilor, utilajelor, precum și a altor bunuri și cheltuieli ce sunt necesare la execuția lucrărilor, în cazul asigurării lucrărilor de construcție-montaj”, se mai arată în document.

Tatiana SOLONARI

Teodor Ungureanu a fost numit vicedirector la SA “Acord Grup”

Teodor Ungureanu este vicedirector pentru dezvoltare regională în cadrul Societății de asigurări “Acord Grup” începând cu săptămâna trecută.

“Compania “Acord Grup” este specializată cu precădere în asigurarea riscurilor aviatice din Moldova. În continuare ne propunem într-un mod evolutiv să dezvoltăm și alte produse, dar și rețea companiei”, a declarat Teodor Ungureanu pentru ziarul Capital Market.

Notă Capital Market: Teodor Ungureanu a fondat compania de brokeraj în asigurări “Hermina”, a fost director general și președinte al Consiliului de administrație al Societății de Asigurări – Reasigurări “DONARIS GROUP” și membru al Consiliului de experți pe lângă CNPF. De asemenea, a activat în cadrul serviciului Marketing și Dezvoltare al Companiei de Asigurări “ASITO TRAFIC”.

În 2003 a studiat Effective Manager, The Open University (Marea Britanie), în anul 1998 – Crowe Insurance Group, Colchester (Marea Britanie); Baltics Motor Insurance Courses, iar în anul 1996 a studiat la Kiev State University of Economics (Ukraine) domeniul reasigurare.

Deține gradul științific de doctor în științe tehnice și titlul științific de cercetător științific superior. Este autor a peste 70 lucrări științifice și brevete de inventie, inclusiv 1 monografie și 12 articole științifice în asigurări.

Camera de Comerț și Industrie Franța-Moldova va organiza pe 4 octombrie cea de-a V-a conferință “Ziua mărcii”

Potrivit organizatorilor, în anul curent tema conferinței este “De la capacitatea de a produce, la capacitatea de a vinde”. Programul conferinței include mai multe mese rotunde și prezentări video.

Conferința se va desfășura la Muzeul Național de Arte Plastice. La eveniment vor participa reprezentanți ai businessului, ai unor instituții de stat, servicii diplomatici din Moldova și Franța. Scopul conferinței este accentuarea importanței brandurilor în dezvoltarea afacerilor, importanța brandului țării și a producției concrete, prezintarea istoriilor brandurilor de succes. Cererile de participare la conferință sunt acceptate până pe data de 2 octombrie. Camera de Comerț și Industrie Franța-Moldova este o organizație neguvernamentală care a fost creată cu ajutorul companiilor franceze reprezentate în Moldova. Camera este una de 111 membri ai rețelei Uniunii camerei de comerț și industrie franceze peste hotare. Membri ai CCFIM sunt Mobiasbanca-Groupe Societe Generale, Orange Moldova, KPMG, Lactalis, Le Bridge Corporation s.a.

InfoMarket

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

A plecat în lumea celor drepti o personalitate în totalitate dedicată profesiei îndrăgite. Eminent bancher cu renume, conducător experimentat și talentat, care s-a bucurat de o mare autoritate în mediul finanțier-bancar și de un respect bine-meritat printre colegii de breaslă – Președintele BC „Banca Socială” S.A. Vladimir Suetnov.

Dominul Vladimir Suetnov s-a născut la 23 noiembrie 1953. În 1970, după absolvirea școlii medii și-a început activitatea la uzina „Mezon” din Chișinău. După satisfacerea serviciului militar, în 1973 a fost înmatriculat și în 1977 a absolvit facultatea de Economie a Institutului Politehnic „S. Lazo” din Chișinău, specialitatea „Finanțe și credit”. Din acel moment, activitatea lui Vladimir Suetnov este strâns legată de sistemul bancar din Moldova, în cadrul căruia a parcurs calea de la economist de rând până la funcția de Președinte al Consiliului de Administrație al uneia din băncile care au stat la baza creării sistemului bancar al Republicii Moldova – BC „BANCA SOCIALĂ” S.A.

Dominul Vladimir Suetnov a stat la începuturile constituirii Asociației Băncilor din Moldova, fiind participant nemijlocit la elaborarea și implementarea în practică a strategiei de operare a sistemului bancar din țară, aducând astfel un aport important la soluționarea celor mai actuale și stringente chestiuni în cadrul procesului de stabilire și dezvoltare a relațiilor finanțier-monetare în condițiile noii economii. Grație activității prodigioase, calităților profesionale înalte, experienței bogate de viață, poziției civice ferme, Dl Vladimir Suetnov a fost desemnat în calitate de membru al Consiliului Economic Suprem pe lângă Președintele Republicii Moldova.

Dominul Vladimir Suetnov a participat în cel mai activ mod la viața publică a țării, fiind inițiator și susținând în totalitate participarea Băncii la finanțarea și sponsorizarea restaurării monumentelor istorico-arhitectonice și culturale, ce reprezintă patrimoniul național.

Contribuția lui Vladimir Suetnov la formarea și dezvoltarea sistemului bancar al Republicii Moldova și economiei țării a fost apreciată la justă valoare cu distincții guvernamentale. Este cavaler al ordinului „Gloria Muncii” și „Ordinului de Onoare”.

În aceste zile de grea încercare și profundă tristețe, comunitatea bancară și colectivul BC „Banca Socială” S.A. deplâng trecerea în neființă a domnului Vladimir Suetnov și este alături de mult îndurerata familie. Cuvintele de consolare nu pot acoperi profunzimea tristeții, cauzată de pierderea unui părinte și soț iubitor, coleg excepțional.

Dominul Vladimir Suetnov va rămâne pentru cei care l-au cunoscut un om de onoare.

Îl aducem un ultim omagiu domnului Vladimir Suetnov. Dumnezeu să-l odihnească în pace.

Cu profund regret și compasiune,

Marian Lupu,
Victor Bodiu,

Comunitatea bancară din Republica Moldova
BC «BANCA SOCIALĂ» S.A.

Consiliul Băncii, Consiliul de Administrație și colectivul BC „BANCA SOCIALĂ” S.A. exprimă sincere condoleanțe membrilor familiei și rușilor Președintelui Băncii, Domnului VLADIMIR SUETNOV în legătură cu plecarea sa prematură dintre cei vii.

Să Vă dea Domnul putere de spirit în aceste clipe de grea încercare.

Chipul luminos al domnului Vladimir Suetnov va rămâne pentru totdeauna în inimile noastre.

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpress: 67770

Poșta Moldovei: PM21700

EDITOR: CAPITAL MARKET I.S.

Nr. de înregistrare:

1003600114204, 27 octombrie 2003

FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ

A PIEȚEI FINANCIARE

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: Iurie FILIP,

Elena VASILACHE, Eugeniu VIȚU,

Zoia TULBURE, Nadejda FILIP.

REDACTOR-ŞEF:

Gheorghe TUDOREANU

Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR-ŞEF ADJUNCT:

Tatiana SOLONARI

Tel.: /373 22/ 229-335

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale:

capital@market.md, ziarulcm@gmail.com

TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACTIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115

(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

CONT BANCAR:

225139437,

cif 1003600114204,

BC „Eximbank - Gruppo Veneto Banca”, SA., fil.11, Chișinău, BIC EXMMMD22436

În ziua de 10 decembrie 2003 au fost utilizate stiriile agenției

«Moldpress» și «InfoMarket».

Articolele marcate cu simbolul ☐ reprezintă publicitate.

Orică articol publicat în „Capital Market” reflectă punctul de vedere al semnatului, care nu neapărat coincide cu cel al redactiei. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia PRAG 3

Istoria de succes a brandurilor din Moldova

200 companii, 6 sectoare economice, 3 ani. Așa ar arăta în cifre tabloul unui proiect menit să dezvolte creșterea competitivității întreprinderilor moldovenești. Nimic deosebit la primele calcule. Adăugăm culori, strategii, nume noi, branduri proprii, magazine unice sub acoperișul cărora se adună laolaltă zeci de branduri autohtone și multă mândrie națională. Dacă încă acum trei-patru ani, moldovenii evitau produsele autohtone din industria ușoară, în special confecțiile, astăzi, acestea sunt purtate cu multă mândrie și prețuire.

Lansat acum 7 ani, proiectul Creșterea Competitivității și Dezvoltarea Întreprinderilor (CEED), finanțat de Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID), are drept scop să ajute întreprinderile moldovenești din principalele sectoare economice să concureze cu succes pe piața locală și internațională, sporindu-și astfel vânzările și locurile de muncă.

Extins pe 6 industrii țintă cu potențial de dezvoltare, dar, totodată, cu grad diferit de maturitate, ajuns la faza a II-a, USAID CEED II a oferit asistență la circa 200 de companii în domeniile: Textile și confecțiile; Turism; Accesorii de modă și încăltăminte; Tehnologia informației și comunicațiilor; Accesorii și mobilă pentru casă; Vinificație.

Una din intervențiile cu amplitudine națională este inițiativa "Din Inimă, branduri de Moldova". În doar trei ani, campania "Din Inimă", susținută de USAID și implementată în parteneriat cu Asociația Patronală din Industria Ușoară (APIUS), a atins un mare succes, creând noi branduri, revigorând prin rebranding pe cele deja existente și descoperind branduri tineri, dar promițătoare. Datorită acestui proiect, consumatorul din Moldova poartă astăzi cu mândrie branduri autohtone de fashion.

Peste un an, proiectul CEED II va lăsa sfârșit. Ce continuitate va avea acesta? Sunt pregătite companiile să continue activitățile pe cont propriu? Ce alte noutăți se vor întâmpla în industria ușoară? Sunt întrebări la care ne-a răspuns Doina Nistor, directorul proiectului.

A FOST ODATA

Primul proiect CEED a desfășurat activități în trei sectoare, după care, din 2010 au mai fost adăugate trei industrii-țintă. Faptul că suntem o țară mică, cu o piață mică, cu o balanță de plăți negativă necesită o dezvoltare a industriei exportatoare pentru a crește din punct de vedere economic. Am dezvoltat industria cu diverse grade de maturitate.

S-a ales vinificația pentru că este o industrie tradițională și țării noastre, cu un rol important în zona rurală și în crearea locurilor de muncă pentru femei. Apoi confecțiile, iar mai târziu ne-am oprit și la industria de confectionare a încăltămintei și accesoriilor de modă. Rolul cel mai important este crearea locurilor de muncă pentru femei, în special în spațiul rural, acesta fiind și unul din obiectivele USAID.

Industria ușoară este și una din principalele industrii exportatoare. Ne-am axat și pe industrii mai noi, cum ar fi IT, aici punem accent pe dezvoltarea și producerea serviciilor de softuri. Este o industrie mică, dar cu potențial foarte mare. Este o industrie care vizează tinerii și care oferă salarii mult peste media pe economie. Celelalte două sectoare noi sunt industria mobilei și a turismului. Industria mobilei este percepță ca o industrie care ar putea substitui importul și este mai puțin orientată spre export. Producătorii locali au posibilitatea să-și mărească cota pe piață. Avem câteva cauzuri de succes a companiilor de mobilă care exportă pe piața din România și pe cea din Federația Rusă. Aceste două cauzuri ar putea servi drept model,

impulsionând și alți producători autohtoni să producă pentru export.

IMPACT PESTE AȘTEPTĂRI

Încă 7 ani în urmă, când am început să lucrăm cu industria ușoară, ne-am întrebat încotro se îndreaptă aceasta. și atunci am realizat că 90% din întreprinderile antrenate în acest segment, prestau servicii de cusut pentru clienții străini, cu valoare adăugată foarte joasă, lucrând pentru alte branduri, nu pentru unul propriu. De aceea, am încurajat întreprinderile din Moldova să confectioneze produs propriu sub propriul brand.

Este unica cale de a dezvolta pe termen lung o industrie ușoară competitivă. Cu suportul USAID, peste 40 de companii au dezvoltat un brand nou sau au făcut rebranding. Noi nu trebuie să ne diferențiem foarte mult de brandurile europene. Trebuie să fim în trend cu ele. Pe parcursul întregului proiect am lansat activități care să ajute companiile sub toate aspectele. Am ajutat la îmbunătățirea produsului ca acesta să fie în pas cu tendințele de fashion internaționale – am adus designeri de peste hotare, am vizitat cele mai cunoscute expoziții de materie primă (cum ar fi Texworld din Paris), am organizat instruirile cu tehnologi italieni. De două ori pe an organizăm cursuri de instruire în merchandising, recomandările cărora sunt implementate de patronii magazinelor cu produse autohtone. Sunt aspecte psihologice importante, cum ar fi gruparea produselor după culori sau zonele de focus, care influențează vânzările pe metru pătrat în magazine. Am

finanțat și participările la expoziții ca să-și găsească noi clienți. Un potențial enorm pentru noi prezintă piața din Rusia. Consumatorului de acolo îi plac hainele confectionate de designerii moldoveni, deoarece simt stilistica europeană. Cu ajutorul USAID, mai multe întreprinderi au început să exporte în Rusia, chiar sub brandul propriu. Deocamdată sunt cantități mici, dar este un început. Iar acum doi ani am lansat inițiativa "Din Inimă, branduri de Moldova", care a fost cea mai răsunătoare, cu cel mai mare impact.

Când am conceput această inițiativă, ne-am inspirat de la colegii din Italia, care au conceput I love Italian shoes, un brand umbrelă similar pentru producătorii italieni de încăltăminte, care atunci încă nu erau poziționați ca lideri la acest capitol. Acum ei utilizează acest brand ca să se poziioneze pe piața din SUA. Noi, când am lansat brandul-umbrelă "Din Inimă" am vrut ca consumatorul autohton să cunoască și să aprecieze designerii moldoveni. Există un segment sceptic de consumatori care achiziționează doar branduri europene. Noi n-am anticipat acest succes al campaniei "Din Inimă". Nu ne așteptam că va avea un impact atât de puternic. Companiile s-au transformat enorm și au căpătat încredere în forțele proprii, iar cumpărătorii au devenit foarte receptivi la produsele autohtone.

Cumpărătorul moldovean trebuie să înțeleagă că în spatele fiecărei haine fabricate în Moldova stau zeci de locuri de muncă. Iar orice cumpărătură contribuie la păstrarea acestor job-uri.

Am văzut oportunitatea de a crea magazine cu brandul Din Inimă. Este vorba de magazine comune multi-brand, care comercializează exclusiv produse autohtone de fashion, în format nou, modern. Avem deja 4 lansate în Chișinău în parteneriat cu Zorile și Linella. Cel mai mare de 800 mp este la Ciocana, unde consumatorul poate găsi peste 20 branduri autohtone. Sunt sigură că în viitorul apropiat conceptul Din Inimă poate fi exportat și pe piața externă.

Proiectul USAID CEED II a colaborat cu peste 100 de întreprinderi din industria ușoară, care au beneficiat de asistență tehnică sub diferite aspecte, pentru a deveni mai competitive. Cât privește competitivitatea întregii industrii ușoare, nu există o statistică riguroasă, dar, dacă acum 6-7 ani, peste 90% activau pentru clienți străini în regim Lohn (N. B. servicii de cusut pentru clienți străini), iar 10% confectionau sub branduri proprii, acum proporția ar fi de 80 la 20. Este important să menținem această tendință, astfel încât Moldova să ofere nu doar forță de muncă ieftină, dar și design și branduri proprii.

Peste 35% din companiile cu care lucrăm sunt conduse de femei, ceea ce arată că femeile sunt prezente în afaceri. Aceasta este unul din motivele pentru care susținem industria confecțiilor. Acolo activează circa 20 mii de femei.

DURABILITATE

Capitalul uman contează foarte mult și este un punct critic. Dacă ai oamenii cu abilitățile necesare, atunci și industria crește și devine mai competitivă. Anume acolo trebuie să investim. Accesul la resursele financiare nu este cel mai problematic, ci anume capitalul uman și cooperarea. La noi întreprinderile se percep ca concurenți și nu înțeleg că au nevoie de cooperare. Am încercat să demonstrăm acest lucru prin campania „Din Inimă, branduri de Moldova”. Cu eforturi comune și colaborare am reușit să transformăm percepția consumatorului moldovean față de moda autohtonă.

Am transmis brandul "Din Inimă" asociației APIUS, care va continua promovarea acestuia. Producătorii știu că acest brand le aparține. Am dat startul unei noi etape în dezvoltarea industriei ușoare și sunt singură că împreună vom reuși să facem cunoscute brandurile moldovenești de fashion nu doar în Moldova, dar și peste hotare.

Cristina MIRON

Accesul la finanțe – cea mai mare provocare pentru femeile antreprenoare

Ponderea femeilor implicate în business este mult mai mică decât în unele țări europene, în mare parte din cauza că mediul de afaceri din țară nu este suficient de prietenos acestora, se arată într-un studiu recent. În plus, antrenorele se confruntă cu dificultăți la contractarea împrumuturilor și creditelor bancare.

Cercetarea a fost realizată în baza unei metodologii statistiche elaborate de Organizația Internațională a Muncii și analizează particularitățile mediului de dezvoltare a antreprenoriatului feminin în sectorul întreprinderilor mici și mijlocii (IMM). Totodată, sunt elucidate barierele și provocările cu care se confruntă femeile antreprenor și sunt făcute unele recomandări pentru dezvoltarea potențialului lor.

„Cadrul legal și regulator existent nu creezează impedimente ca femeile să-și desfășoare activitatea antreprenorială, dar nici nu ajută prea mult. Însă politicile statului sunt incoerente în acest sens. De aceea, strategiile naționale ar avea un efect mai mare dacă dimensiunea de gen ar fi încadrată în legislația care reglementează activitatea antreprenorială”, susține Iulia Drumea, autorul studiului respectiv. Autoarea crede că ponderea redusă a femeilor în activitățile antreprenoriale se datorează mentalității colective și stereotipurilor care dezavantajează femeia în societate.

În Republica Moldova, ponderea femeilor angajate în companii prevalează și este de 55%, însă implicarea lor în procesul de producere este de doar 23%. Pentru comparație, în România 30% dintre afaceri au în coproprietate femei, în Ucraina – tocmai 60%. Specialiștii susțin că sferele de vizitor, în care femeile ar putea avea un aport mai mult decât benefic, sunt resursele umane, serviciile de consultanță și comunicare.

O TREIME DIN AFACERI SUNT ADMINISTRATE DE FEMEI

Potrivit studiului, femeile reprezintă circa 27,5% din numărul total al întreprinzătorilor autohtoni, ceea ce constituie o disproporție comparativ cu ponderea femeilor în totalul populației și în populația economică activă. În același timp, afacerile care sunt conduse de femei sunt concentrate în zonele urbane, fiind în proporție de 65% în Chișinău. „În capitală, concentrația companiilor la o mie de locuitori este de 36, în mediul rural sunt localități care au până la patru companii. Acest indicator ne arată că trebuie de pus accentul pe dezvoltarea localităților rurale la capitolul dezvoltare antreprenorială. Se cer programe tîntite spre localități și spre sate chiar, trebuie de ales domeniile prioritare sau unde este deficitul de servicii și producere. Mai ales că e vorba de activități care ar implica și mai mult femeile”, spune Iulia Iabanji, director general ODIMM.

Statisticile arată că femeile dețin sau administrează mai des de-

cât bărbații microîntreprinderile și au o pondere de aproape 80% din numărul total al femeilor antreprenor, însă în cazul întreprinderilor mici și mijlocii, ponderea este de 2,9% și de doar 0,4% în gestionarea unei întreprinderi mari.

„De aproape zece ani dezvoltă împreună cu soțul o afacere în domeniul reparării, modernizării și deservirii utilajului tehnologic. Au fost mai multe dificultăți pe parcurs și nici acum nu este simplu pentru mine, ca femeie, să administrez întreprinderea, însă nu este imposibil. Astă o spun tuturor femeilor care vor să inițieze o afacere”, spune Lilia Sandu, antrenoroare. În opinia sa, instruirea profesională și prezența experienței antreprenoriale contează cel mai mult la începerea unei afaceri private.

În acest sens, studiul relevă că aproximativ 83% dintre femeile antreprenor au fost angajate în alte companii și nu au nici o experiență antreprenorială. Mai mult chiar, aceste date coreleză cu faptul că 87,6% dintre întreprinderile deținute de femei sunt mai degrabă companii noi decât spin-off-uri de la alte întreprinderi, adică despărțiri de la companiile mari. Referitor la sectoarele economice, cele mai multe IMM-uri, inclusiv cele deținute de femei, activează în sectorul comerțului și serviciilor non-inovatoare, cum ar fi cel imobiliar.

DOBÂNZILE ÎNALTE „SUFOCĂ” AFACERILE

În prezent, se atestă o lipsă a serviciilor destinate dezvoltării și susținerii femeilor antreprenor, în pofta liberalizării serviciilor financiare, iar principalele obstacole pentru femei în accesul la finanțe rămân a fi dobânzile înalte ale creditelor, lipsa resurselor financiare pe termen lung și procedurile lungi de exercitare a dreptului de gaj. Iulia Drumea este de părere că toate acestea împedimente vin din neîncredere debitorului într-o activitate antreprenorială de succes a femeii. Astfel, statistica denotă că în majoritatea cazurilor femeile pornește o afacere împrumutând bani de la rude sau prieteni și mai puțin accesăză credite bancare sau subvenții de stat. Totuși, problema accesului la finanțe este valabilă nu doar pentru femeile antreprenoare. Expertii susțin că aproximativ 40% dintre companiile din țară sunt constrânsă în dezvoltarea afacerilor anume din cauza dobânzilor înalte la credite sau a lipsei de gaj.

„Asociațiile de economii și împrumut și companiile de leasing

nu sunt încă suficient de dezvoltate pentru a prezenta o sursă alternativă de finanțare pentru aceste întreprinderi. Deci, în linii generale, băncile și un număr redus de organizații de microfinanțare reprezintă principală sursă de împrumuturi pentru IMM-uri”, precizează autoarea studiului.

Chiar și așa, penetrarea creditelor în Republica Moldova este foarte modestă. Creditele acordate sectorului privat în 2012 au constituit doar 36,2% din PIB, 31% din volumul acestora fiind acordate IMM-urilor, ceea ce reprezintă o parte foarte mică comparativ cu ponderea acestora în numărul total al întreprinderilor funcționale. Pentru comparație, media înregistrată în țările din sud-estul Europei este de 52%.

„Multe femei nu-și asumă riscul pentru a porni o afacere de la zero, din cauza finanțării dificile și costisitoare. Știm foarte bine care sunt procentele la băncile care finanțează afacerile și cât este de greu să primești un credit pentru începători. Mai ales că acum băncile sunt mult mai prudente și au cerințe mai mari față de gaj, din cauza instabilității economice și a cazurilor frecvente de faliment al întreprinderilor”, spune Angela Chelaru, directoare a unei companii de fabricare a produselor sanitario-igienice și de întreținere a curăteniei.

Studiul mai relevă că dobânzile înalte la credite și volatilitatea acestora, lipsa resurselor financiare pe termen lung, lipsa și lichiditatea scăzută a gajului, procedurile lungi de exercitare a dreptului de gaj, lipsa tehnologiilor bancare adecvate pentru creditarea IMM-urilor și lipsa pe piața finanțieră a companiilor cu capital de risc sunt principalele probleme identificate de toți antreprenorii la accesarea finanțării.

„Băncile sunt foarte selective când este vorba de gajul pentru acordarea de credite. Ele acceptă doar ceea ce este foarte profitabil sau dau sau estimare mult mai mică bunurilor pe care noi, antreprenorii le putem pune în gaj. În plus, avem acces limitat la informație sau nu ni se explică clar condițiile de creditare, căci multe detalii le-am aflat abia după ce am semnat contractul”, afirmă Ana Scutaru, antrenoroare în sectorul agricol.

Directoarea ODIMM, Iulia Iabanji susține că instituția la care activează deține un mecanism, Fondul de garantare a crediteurilor, prin care facilitează accesul agenților economici la mijloacele financiare acordate de șapte bănci comerciale cu care are acorduri de colaborare. În 2012, acest Fond a susținut 76 garanții financiare în valoare totală de 14,9 mil. lei care au permis debursarea creditelor în sumă de 39 mil. lei. Din totalul garanților active, 36% sau 28 de garanții au fost oferite femeilor din mediul de afaceri.

Expert-Grup: Aderarea la zona de liber schimb cu UE aduce beneficii economice și sociale nete pentru R. Moldova

Aderarea la Zona de Liber Schimb cu Uniunea Europeană va aduce beneficii economice și sociale nete pentru Republica Moldova, în timp ce intrarea în Uniunea Vamală va avea efecte adverse, se arată într-o analiză a Centrului Analitic Independent „Expert-Grup”, informeză MOLDPRES.

Economistii constată că „estimările econometrice relevă în mod clar avantajele aderării la Zona de Liber Schimb Aprofundat și Comprehensiv cu UE”. Astfel, calculele sugerează că, în cazul aderării la această zonă, economia Moldovei va crește cu circa 6,4%. Alte avantaje ar fi creșterea exporturilor cu 11,3 la sută și a importurilor cu 6,1 la sută. De asemenea, ieftinirea mărfurilor de consum cu rate ce variază între 2,1 la sută și 9 la sută.

Un dezavantaj, în opinia expertilor, ar fi interdicțiile impuse de Federația Rusă pe măsura apropierea de Uniunea Europeană. În context ei fac referință la embargoul introdus la livrările de băuturi alcoolice pe piața rusă. Un risc ar fi scumpirea gazului furnizat de concernul rus Gazprom.

Pe de altă parte, orientarea spre Uniunea Vamală Rusia-Belarus-Kazahstan ar duce la contractarea economiei cu 4 la sută. În același timp, aderarea la Uniunea Vamală va avea ca efect „pierderea de către producătorii autohtoni a pieței comunitare, care atrage circa 45% din totalul exporturilor atât de pe malul drept, cît și de pe malul stâng al Nistrului”. Cauza rezidă în obligativitatea adoptării politicii vamale rusești și ajustarea la standardele rusești, care nu sunt recunoscute pe plan mondial, spre deosebire de cele comunitare.

În schimb Moldova ar putea beneficia de ieftinirea cu 30 la sută a gazului importat de la Gazprom, mai apreciază Expert-Grup.

Avantajele Zonei de Liber Schimb cu UE în de creșterea accesului producătorilor moldoveni pe piața Uniunii Europene, a Turciei, dar și pe alte piețe, deoarece standardele comunitare sunt recunoscute pe plan mondial. Totodată, „liberalizarea importurilor va spori concurența pe piața internă, ceea ce, în final, va contribui la diminuarea prețurilor și creșterea diversității și calității produselor. De rînd cu ameliorarea atractivității investiționale, aceasta va spori bunăstarea populației și competitivitatea economiei moldovenești”.

În cazul aderării la Uniunea Vamală Rusia-Belarus-Kazahstan, pe lîngă barierele tarifare, exportatorii moldoveni vor trebui să se confrunte și cu importante bariere non-tarifare pe piața comunitară și nu doar. Din cauza tarifelor vamale mai mari la import se vor scumpi produsele de consum și produsele investiționale importante din UE. Aceasta va lovi în competitivitatea economiei moldovenești, în climatul investițional și bunăstarea populației, concluzionează economistii.

Banca Mondială a analizat aspectele forte și slabe ale cadrului de contabilitate și audit

Centrul Băncii Mondiale pentru Reformă Raportări Financiare (CRRF) împreună cu Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova au lansat Raportul actualizat cu privire la Respectarea Standardelor și Codurilor în domeniul Contabilității și Auditului (C&A ROSC) în Moldova.

Potrivit Agenției „INFOTAG”, raportul actualizat prezintă o evaluare profundată a practicilor de contabilitate și audit și face parte dintr-o inițiativă implementată de Banca Mondială și Fondul Monetar Internațional. Inițiativa are drept scop sprijinirea Guvernului Republicii Moldova în eforturile de ameliorare a mediului de afaceri și a climatului investițional.

“Raportul C&A ROSC se axează asupra aspectelor forte și slabe ale cadrului de contabilitate și audit care influențează calitatea raportării financiare în sectorul corporativ”, a spus specialistul principal în management financiar de la Banca Mondială, Zeynep Lalik.

Raportul se bazează pe Standardele Internaționale de Raportare Financiară (SIRF) și Standardele Internaționale de Audit (SIA) și pe experiența și bunele practici internaționale, precum și acqui-ul comunitar al Uniunii Europene pentru a formula o serie de recomandări privind fortificarea raportării financiare în sectorul corporativ din Moldova.

Raportul recomandă revizuirea Legii Contabilității și Legii Auditului pentru a exclude inconvenientele interne și a le ralia mai aproape de Directivelor UE, inclusiv prin simplificarea cerințelor față de evidența contabilă a entităților mici.

În al doilea rând, el subliniază importanța fortificării capacitatilor atât la nivelul entităților cât și la nivel instituțional, inclusiv pentru autoritățile de reglementare și fiscale întru sprijinirea entităților locale de interes public la implementarea SIRF și pentru a oferi îndrumare privind consecințele fiscale respective. În al treilea rând, acesta remarcă necesitatea unei colaborări strânsă între Ministerul Finanțelor și asociațiile profesionale întru fortificarea instruirii în domeniul contabilității și auditului.

“Îmbunătățirea raportării financiare în sectorul corporativ și reformarea practicilor contabile și de audit este o prioritate pentru Guvernul Moldovei, care poate aduce beneficii importante comunității de afaceri”, spune ministrul Finanțelor, Anatol Arapu.

Din anul 1992, când Moldova s-a alăturat Băncii Mondiale, peste 1 miliard USD a fost alocat pentru 49 operațiuni. În prezent, portofoliul Băncii Mondiale include 11 proiecte active cu angajamente totale în valoare de \$205,7 mil. Domeniile susținute includ reforma reglementării și dezvoltarea afacerilor, învățământ, asistență socială, guvernare electronică, ocrotirea sănătății, alimentarea cu apă și canalizare, agricultură și altele. Corporația Internațională de Finanțare a investit în total 191 milioane USD și Agenția Multilaterală de Garanțare a Investițiilor a oferit garanții în valoare totală de \$95 mil. Ambele instituții sunt membre ale Grupului Băncii Mondiale.

Lilia PLATON

Tranzacții cu valori mobiliare ale emitentilor din Republica Moldova, pe piata bursieră
(Perioada 23-27 septembrie 2013)

Data tranzacției, ora	codul ISIN	Denumirea emitentului	Preț (lei)	Numărul de acțiuni (unități)	Volumul total al tranzacțiilor (lei)	Tipul tranzacției	Emisia	Ponderea VM tranzacționate în total emisie (%)	Valoarea nominală, lei
23.09.13 12:29	MD14BRIS1005	SA "BRISCO"	11,00	1166	12826,00	Oferta publică pe piata secundara	34862	3,34	35,00
23.09.13 12:30	MD14BRIS1005	SA "BRISCO"	11,00	2300	25300,00	Oferta publică pe piata secundara	34862	6,60	35,00
23.09.13 12:30	MD14BRIS1005	SA "BRISCO"	11,00	7	77,00	Oferta publică pe piata secundara	34862	0,02	35,00
23.09.13 12:30	MD14BRIS1005	SA "BRISCO"	11,00	12	132,00	Oferta publică pe piata secundara	34862	0,03	35,00
23.09.13 12:30	MD14BRIS1005	SA "BRISCO"	11,00	101	1111,00	Oferta publică pe piata secundara	34862	0,29	35,00
23.09.13 12:30	MD14BRIS1005	SA "BRISCO"	11,00	55	605,00	Oferta publică pe piata secundara	34862	0,16	35,00
23.09.13 12:31	MD14BRIS1005	SA "BRISCO"	11,00	36	396,00	Oferta publică pe piata secundara	34862	0,10	35,00
23.09.13 12:31	MD14BRIS1005	SA "BRISCO"	11,00	7	77,00	Oferta publică pe piata secundara	34862	0,02	35,00
23.09.13 12:31	MD14BRIS1005	SA "BRISCO"	11,00	45	495,00	Oferta publică pe piata secundara	34862	0,13	35,00
23.09.13 12:31	MD14BRIS1005	SA "BRISCO"	11,00	60	660,00	Oferta publică pe piata secundara	34862	0,17	35,00
23.09.13 12:31	MD14BRIS1005	SA "BRISCO"	11,00	40	440,00	Oferta publică pe piata secundara	34862	0,11	35,00
23.09.13 12:32	MD14BRIS1005	SA "BRISCO"	11,00	5	55,00	Oferta publică pe piata secundara	34862	0,01	35,00
23.09.13 12:32	MD14BRIS1005	SA "BRISCO"	11,00	14	154,00	Oferta publică pe piata secundara	34862	0,04	35,00
23.09.13 12:32	MD14BRIS1005	SA "BRISCO"	11,00	40	440,00	Oferta publică pe piata secundara	34862	0,11	35,00
23.09.13 12:32	MD14BRIS1005	SA "BRISCO"	11,00	40	440,00	Oferta publică pe piata secundara	34862	0,11	35,00
23.09.13 12:33	MD14BRIS1005	SA "BRISCO"	11,00	68	748,00	Oferta publică pe piata secundara	34862	0,20	35,00
23.09.13 12:34	MD14BRIS1005	SA "BRISCO"	11,00	65	715,00	Oferta publică pe piata secundara	34862	0,19	35,00
23.09.13 12:34	MD14BRIS1005	SA "BRISCO"	11,00	748	8228,00	Oferta publică pe piata secundara	34862	2,15	35,00
23.09.13 14:31	MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	120,00	88	10560,00	Vinzare Cumparare	1315442	0,01	100,00
24.09.13 14:31	MD14AVIN1005	SA "AVICOLA DIN BANESTI"	10,14	187438	1900621,32	Vinzare Cumparare	701824	26,71	10,00
26.09.13 13:44	MD14ODVN1004	SA "ODA - VIN"	5,00	6958	34790,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	36900	18,86	10,00
26.09.13 14:31	MD14FARM1005	SA "FARMACO"	15,00	1291	19365,00	Vinzare Cumparare	649627	0,20	37,00
TOTAL					202575	2040136,32			

Statistica tranzacțiilor extrabursiere
pentru perioada 23.09.2013-27.09.2013

Tipul tranzacției: Moștenire

Denumirea emitentului	Numarul înregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numărul de tranzacții (unități)	Volumul total al VM tranzacționate (unități)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. CAHINDMONTAJ S.A., CAHUL	MD14CAHI1006	10	1	1075	10750	2,48
2. F.I.N.N. TELECOM-INVEST	MD14TELE1001	1	1	448	448	0
3. INTERPARES PRIM, MUN. CHIȘINĂU	MD14ASIP1008	1	1	382	382	0
4. DAAC Hermes grup, MUN. CHIȘINĂU	MD14MARS1000	1	1	656	656	0
5. JLC-INVEST, MUN. CHIȘINĂU	MD14JLIN1008	-	1	985	709	0
6. SANFARM-PRIM, MUN. CHIȘINĂU	MD14FIMA1006	10	1	69	690	0,02
7. LEMNAR S.A., CHIȘINĂU	MD14LEMN1007	15	2	1189	10642	0,27
8. B.C. MOLDOVA AGROINDBANK	MD14AGIB1008	200	1	5	5173	0
9. CONSATOR S.A., UNGHENI	MD14CONA1000	10	1	205	2050	0,12
10. MOLDOVAHIDROMAS S.A., CHIȘINĂU	MD24MHID1009	1	1	39	39	0,03
Total			11	5053	31539	

Tipul tranzacției: Donație

Denumirea emitentului	Numarul înregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numărul de tranzacții (unități)	Volumul total al VM tranzacționate (unități)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. SOLING, MUN. CHIȘINĂU	MD14SOL1006	1	1	10000	10000	50
2. EXUPERY S.A., CHIȘINĂU	MD14EXUP1001	1	1	16000	16000	23,52
Total			4	27189	36642	

Tipul tranzacției: aport la C.S.

Denumirea emitentului	Numarul înregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numărul de tranzacții (unități)	Volumul total al VM tranzacționate (unități)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. BUCURIA, MUN. CHIȘINĂU	MD14BUCL1002	10	3	56493	7174611	3,43
Total			3	56493	7174611	

Tipul tranzacției: Tranzacțiile cu valorile mobiliare nesolicitate în condițiile Legii 392-XVI din 13.05.1999

Denumirea emitentului	Numarul înregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numărul de tranzacții (unități)	Volumul total al VM tranzacționate (unități)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. ZUBREȘTI S.A., ZUBREȘTI	MD14ZUBR1000	1	1	13858	13858	2,36
Total			1	13858	13858	

Tipul tranzacției: Succesiunea valorilor mobiliare în urma dizolvării sau reorganizării
acționarului persoană juridică

Denumirea emitentului	Numarul înregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numărul de tranzacții (unități)	Volumul total al VM tranzacționate (unități)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. B.C. MOLDOVA AGROINDBANK	MD14GIB1008	200	1	297	307261	0,03
Total			1	297	307261	

Tipul tranzacției: Înstrâinarea sau transmiterea acțiunilor de tezaur de către emitent
personalului și/sau acționarilor societății

Denumirea emitentului	Numarul înregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numărul de tranzacții (unități)	Volumul total al VM tranzacționate (unități)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. AUTOCOMERȚ-SERVICE, MUN. CHIȘINĂU	MD14CTEC1004	6	1			

Oferte/cereri comerciale la BVM la data de 1.10.2013

Коммерческие предложения на ФБМ на 1.10.2013 г.

Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Pretul pentru unitate, lei	Oferite pentru vânzare, un.
MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	0,00	25,00	102307,00
MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	0,00	120,00	107,00
MD14TUL1005	"Combinatul materialelor de construcție din or.Cahul" SA	0,00	2,50	209000,00
MD14NMC1002	SA "JANCOM"	0,00	39,66	47925,00
MD14ENER1001	BC"ENERGANK"SA	0,00	125,00	96000,00
MD14COV1002	SA "COMBINATUL DE VINURI DIN TARACLIA"	0,00	10,63	36224,00
MD14TRAN1008	SA "TRANSSTROI"	0,00	5,31	1226,00
MD14AUAH1003	SA "IAHNI"	0,00	3,72	2271,00
MD14CIAU1009	IM "CIUAI" SA	0,00	39,85	1398,00
MD14DEU1007	SA "FABRICA DE UNT DIN TARACLIA"	0,00	3,72	9535,00
MD14AVAD1005	SA "AVICOLA - VADUL - LUI - VODA"	0,00	0,53	139000,00
MD14BSC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	132,86	204,00
MD14SCM1001	SA "UNIVERSCOM"	0,00	40,00	10300,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINBANK" SA	0,00	1000,00	525,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-A.GROINBANK" SA	0,00	1044,00	480,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINBANK" SA	0,00	1045,00	733,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINBANK" SA	0,00	1045,18	616,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINBANK" SA	0,00	1100,00	103,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINBANK" SA	0,00	1185,00	322,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINBANK" SA	0,00	1200,00	1781,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINBANK" SA	0,00	1210,00	5,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINBANK" SA	0,00	1225,00	55,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINBANK" SA	0,00	1300,00	615,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINBANK" SA	0,00	1375,00	25,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINBANK" SA	0,00	1400,00	95,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINBANK" SA	0,00	1487,00	8,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINBANK" SA	0,00	1500,00	4,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINBANK" SA	0,00	1560,00	100,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINBANK" SA	0,00	1800,00	100,00
MD14AGR1003	SA "AGROMASINA"	0,00	9,00	5,00
MD14AGR1003	SA "AGROMASINA"	0,00	10,00	144,00
MD14ALET1005	SA "ALET"	0,00	0,10	106970,00
MD14MAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	2,99	100,00
MD14MAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	3,00	1365,00
MD14APR1001	SA "APROMAS"	0,00	5,75	4112,00
MD14ART1009	SA "RAUT"	0,00	6,00	13800,00
MD14AVCO1000	SA "AVICOLA "	0,00	25,00	26602,00
MD14AVIP1003	SA "AVIS PRIM"	0,00	0,30	3804,00
MD14BAL1008	SA "IM BALTEANCA"	0,00	6,00	242100,00
MD14BAT1003	SA "BASTINA"	0,00	20,00	25,00
MD14BAZA1003	SA "BAZA TRANSPORTULUI AUTO NR. 14 DIN FLORESTI"	0,00	10,00	4850,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	40,00	56342,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	64,50	49,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	200,00	88,00
MD14BET1007	SA "BETON ARMAT"	100,00	20,00	0,00
MD14BSC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	175,00	93,00
MD14BSC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	180,00	51,00
MD14BSC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	245,00	834,00
MD14BSC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	250,00	4021,00
MD14BSC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	270,00	169,00
MD14BSC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	280,00	509,00
MD14BSC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	1000,00	50,00
MD14BSC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	1150,00	145,00
MD14CAHA1004	SA "CARAHASANI-VIN"	0,00	150,00	5000,00
MD14CAR1005	SA "FLOARE - CARPET"	0,00	23,00	365,00
MD14CEPU1006	SA "CEREALE-PRUT"	0,00	20,00	9000,00
MD14CERA1008	SA "CERAMICA_T"	0,00	1,60	331579,00
MD14CERF1003	Combinatul de Produse Cerealiere "CEREALE FLOR"	0,00	9,99	255,00
MD14CERF1003	Combinatul de Produse Cerealiere "CEREALE FLOR"	0,00	15,00	129229,00
MD14CICU1007	SA "PISSICULTORU"	0,00	5,00	9930,00
MD14CIMA1009	SA "ICAM"	0,00	5,00	139,00
MD14COPB1006	SA "Combustibil-Solid"	0,00	1,60	2054,00
MD14COPB1006	SA "Combustibil-Solid"	0,00	6,00	514,00
MD14CON1004	SA "CONSONT"	0,00	4,15	1930,00
MD14COPA1008	SA "INTreprinderea de COLECTARE A VITELOR SI A PASARILOR"	0,00	8,00	13717,00
MD14CORM1002	SA DE PRODUCERE A NUTREȚURILOR "COMBICORM"	0,00	30,00	1390,00
MD14COV1002	SA "COMBINATUL DE VINURI DIN TARACLIA"	0,00	7,00	990,00
MD14COV1002	SA "COMBINATUL DE VINURI DIN TARACLIA"	0,00	10,00	19377,00
MD14COPC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALEIRE DIN CHISINAU"	0,00	17,90	23000,00
MD14COPC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALEIRE DIN CHISINAU"	0,00	18,00	13130,00
MD14COPC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALEIRE DIN CHISINAU"	0,00	48,45	58176,00
MD14COPC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALEIRE DIN CHISINAU"	0,00	50,00	23511,00
MD14COPC1000	SA "CUPCINI - CRISTAL"	0,00	10,15	43349,00
MD14CUPC1008	SA "CEREALE CUPCINI"	0,00	30,00	4,00
MD14DEU1007	SA "FABRICA DE UNT DIN TARACLA"	0,00	1,00	13322,00
MD14ENER1001	BC"ENERGANK"SA	0,00	115,00	958,00
MD14ENER1001	BC"ENERGANK"SA	0,00	125,00	2202,00
MD14ENER1001	BC"ENERGANK"SA	0,00	140,00	2280,00
MD14DPF1002	SA "FABRICA DE PAINE ORHEI"	0,00	10,00	11,00
MD14EST1003	SA "FORESTCOM"	0,00	70,00	4475,00
MD14FLAU1001	SA "FLOREA SOARELU"	0,00	250,00	945,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificație "FRANZELUTA"	0,00	17,50	368,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificație "FRANZELUTA"	0,00	18,00	391,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificație "FRANZELUTA"	0,00	19,99	646,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificație "FRANZELUTA"	0,00	20,00	317,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificație "FRANZELUTA"	0,00	21,50	2184,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificație "FRANZELUTA"	0,00	22,36	2196,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificație "FRANZELUTA"	0,00	26,00	140,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificație "FRANZELUTA"	0,00	27,00	168,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificație "FRANZELUTA"	0,00	32,00	297,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificație "FRANZELUTA"	0,00	36,00	158,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificație "FRANZELUTA"	0,00	38,00	41,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificație "FRANZELUTA"	0,00	39,00	75,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificație "FRANZELUTA"	0,00	40,00	4321,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificație "FRANZELUTA"	0,00	65,00	265,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificație "FRANZELUTA"	0,00	70,00	1777,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificație "FRANZELUTA"	0,00	80,00	4155,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificație "FRANZELUTA"	0,00	90,00	332,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificație "FRANZELUTA"	0,00	100,00	10069,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificație "FRANZELUTA"	0,00	120,00	1050,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificație "FRANZELUTA"	0,00	125,00	400,00
MD14FR1005	SA "TRIGORIFER"	0,00	1,40	13998,00
MD14FRUC1003	SA "FRUCTE"	0,00	6,50	2127,00
MD14UDF1006	SA "FABRICA DE UNT DIN FLORESTI"	766,00	50,25	0,00
MD14ZGD1000	SA "FABRICA DE ZAHAR DIN GHINDESTI"	0,00	1,00	6814,00
MD14GRAL1005	SA pentru reparatia si deservirea automobilelor "INTEGRAL-AUTO"	0,00	60,00	105,00
MD14AMO1005	SA "AMOCOS - SERVICE"	2434,00	1,00	0,00
MD14ECT1008	Institutul "AGROINPROIECT" SA	0,00	200,00	721,00
MD14NTR1000	SA "INTERIOR"	510,00	15,00	0,00
MD14LCI1001	SA "JLC"	0,00	30,00	5,00

Решения
Национальной комиссии
по финансовому рынку

Ожидается
разработка Закона
о страховании строений

История успеха
молдавских
брендов

2

3

4

В августе 2013 г. Нацбанк Молдовы осуществил на межбанковском валютном рынке операции в сумме \$253,7 млн, что в 1,8 раза больше, чем в предыдущем месяце

Как сообщили агентству InfoMarket в Нацбанке, показатели августа прошлого года (\$115,9 млн) были превышены примерно в 2,2 раза. В частности, в рамках операций «спот» на межбанковском валютном рынке в августе 2013 г. Нацбанком было приобретено \$129,1 млн (в июле с.г. – \$40,86 млн, в августе 2012 г. – \$115,9 млн), а объем операций валютного «свопа» составил около \$124,6 млн. Банк приобрел и продал, соответственно, \$62,3 млн.

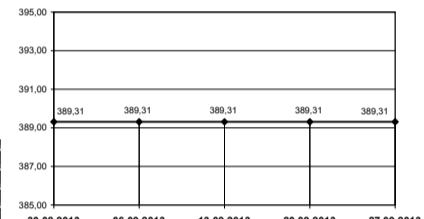
Доля операций НБМ на межбанковском валютном рынке в августе с.г. составила 18,65% против 10,87% в предыдущем месяце. Следует отметить, что НБМ осуществляет операции на межбанковском валютном рынке 16-й месяц подряд, после того, как с января по апрель 2012 г. он не осуществлял операций.

Нацбанк Молдовы использует в качестве инструментов валютных интервенций прямые и регулирующие операции – валютные сделки «спот» и «своп». Сделки «спот», предусматривающие покупку или продажу валюты за молдавские леи, влияют на денежную массу. В то же время валютные сделки «своп», являясь реверсивным инструментом, не влияют на денежную массу в долгосрочной перспективе. Операция «своп» по покупке-продаже валюты предусматривает, что валюта продается на условиях ее обратного выкупа в той же сумме через определенное время и по курсу, фиксированному в момент сделки.

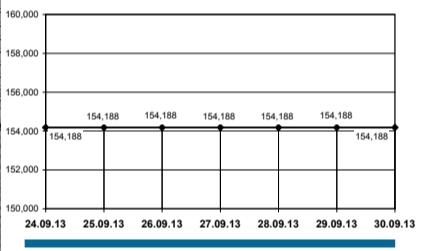
InfoMarket

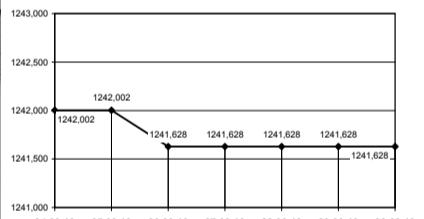
CNPF

Banking Stock Index –
InfoMarket

EVM-Composite

Курс валют
на 2.10.2013

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	13.0153
EUR	1	17.6299
UAH	1	1.5910
RON	1	3.9557
RUB	1	0.4036

CAPITAL Market

Împreună
în lumea
finanțelor

Отдел рекламы.
Тел.: +373 69 821216

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Обзор биржевых сделок за неделю

В период с 23 по 27 сентября 2013 года общий биржевой объем торгов составил 2,0 млн леев. Итого проведено 29 сделок с акциями 5 эмитентов.

Объем Основной Секции биржи (интерактивный рынок) составил 1,9 млн леев. Рыночная цена акций компании «Avicola din Bănești» значительно увеличилась с 1,74 до 10,14 лей. Акции «Banca de Finanțe și Comerț» торговались по 120 лей, и акции «Farmaco» – по 15 лей.

В Секции Прямых Сделок в рамках голосовых торгов продан пакет 18,86% акций общества «Oda-Vin» по цене 5 лей за акцию.

Посредством публичного предложения на вторичном рынке ООО «CFATPO» приобрело 19,51% акций общества «Briscco» по 11,00 лей за акцию. Общий объем сделки составил 74,8 тыс. леев.

Фондовая биржа Молдовы предоставляет консалтинговые услуги в области лицензируемой деятельности (биржевой).

Информация по телефону 022-27-76-36.
www.moldse.md Фондовая биржа Молдовы

**Вниманию акционеров,
представителей акционерных
обществ и профессиональных
участников финансового рынка!**

Газета Capital Market в рамках кампании по подписке на 2014 год проводит акцию «Подпишись на Capital Market», участники которой получат **10-процентную скидку** на публикацию финансового отчета.

Кроме того, подписавшиеся на нашу газету смогут в качестве бонуса осуществить запрос о ранее опубликованных отчетах и объявлениях акционерных обществ.

Решения Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку от **20 сентября 2013 года**, были изучены результаты проверки соблюдения законодательства в области страхования Страховой компанией „ACORD GRUP” S.A. и принято решение предписать руководству компании безоговорочно соблюдать положения законодательных и нормативных актов, а также предпринять все возможные меры для устранения выявленных в ходе проверки нарушений, путем указания рисков, включенных в условия страхования, о чем в течение месяца проинформировать Национальную комиссию по финансовому рынку с приложением подтверждающих это документов.

В то же время Административный совет НКФР утвердил решение о результатах проведения комплексной проверки соблюдения законодательства в области страхования Брокером в страховании-перестраховании „GENERAL BROKER” S.R.L. Было принято решение отозвать лицензию серии CNPF №000547 от 28.01.2010, выданную Брокеру в страховании-перестраховании „GENERAL BROKER” S.R.L. на право осуществлять деятельность посредника в страховании и перестраховании; предписать Брокеру в страховании-перестраховании „GENERAL BROKER” S.R.L.: 1) в течение 10 рабочих дней предъявить Национальной комиссии по финансовому рынку отозванную лицензию; 2) осуществить необходимые выплаты регулятору и пеню, передать Генеральной прокуратуре материалы проверки данного брокера, касающиеся отсутствия бланков строгой отчетности (страховых полисов) для подтверждения решения согласно компетенции, а также информировать Государственную налоговую службу о допущенных нарушениях, констатировать привлечение к ответственности руководителя данного брокера, и сообщить НКФР в течение месяца об исполнении решения с приложением подтверждающих документов.

Ион Присэкарь: Четыре отрасли экономики – строительство, транспорт, обрабатывающая промышленность и торговля – попадут под особое внимание налоговых органов

Как сообщила пресс-служба Главной государственной налоговой инспекции (ГГНИ), об этом глава ведомства заявил в ходе встречи с командой экспертов МВФ во главе с Максом Альером (Max Alier), которая находится с постпрограммным мониторингом в нашей стране.

Говоря о мерах, направленных на улучшение налогового администрирования и пополнение доходов бюджета, начальник ГГНИ сообщил, что налоговые органы ставят акцент на снижении задолженностей бизнеса перед бюджетом и увеличении налогооблагаемой базы. Присэкарь сообщил о стратегической цели ГГНИ – обеспечить добровольное соблюдение экономическиими агентами своих налоговых обязательств. По его словам, под особое внимание налоговых органов попадут четыре отрасли с повышенным риском – строительство, транспорт, обраба-

тывающая промышленность и торговля.

Кроме того, по словам Присэкару, будут использоваться резервы в аграрной сфере, пройдет инвентаризация сельхозземель, а учет сельхозкультур и урожая принесет в бюджет дополнительные доходы. Макс Альер оценил инициативы руководства ГГНИ и выразил готовность к проведению дополнительных встреч для обсуждения актуальных вопросов. Он обратил внимание на то, что молдавское правительство предлагает в 2014 г. увеличить доходы национального публичного бюджета, и необходимо озвучить конкретные меры и эффект от их реализации на ближайшие 12-14 месяцев.

Таможенная служба Молдовы предлагает закрыть девять внутренних таможенных постов

Объявление о разработке проекта решения, направленного в целях оптимизации внутренних таможенных постов, опубликовано на сайте ведомства. В частности, предлагается ликвидировать (или объединить с другими) по три таможенных поста в Кишиневской таможне – Кишинев 1, Матеуць, Шолдэнешть и в Бричанской таможне

В результате непредставления Национальной комиссии по финансовому рынку годовых отчетов по ценным бумагам за 2012 год, Административный совет вынес решение приостановить банковские операции (за исключением выплат в национальный государственный бюджет) на текущих счетах нескольких акционерных обществ, до соблюдения ими требований законодательства, оповещения Главной государственной налоговой инспекции и финансовых учреждений об ограничениях, наложенных на данные акционерные общества.

В связи с этим, Административный совет приостановил банковские операции на счетах Страховой компании „Euroasig Grup” S.A. до приведения ее деятельности в соответствие с законодательством, за исключением операций по пополнению счетов, проинформировав Главную государственную налоговую инспекцию и финансовые учреждения об ограничениях, наложенных на Страховую компанию „Euroasig Grup” S.A.

В ходе заседания был утвержден переоценочный акт пакета акций Трастовой компании „COLABORARE” S.A., находящейся в процессе ликвидации.

Изучив результаты комплексной проверки соблюдения законодательства в области ссудо-сберегательных ассоциаций А.Е.І. „RÁDOAIA” и А.Е.І. „VALEA FÍNULUI”, Административный совет принял решение начать процедуру привлечения к ответственности исполнительных директоров и главных бухгалтеров ассоциаций, предписав администраторам А.Е.І. „RÁDOAIA” и А.Е.І. „VALEA FÍNULUI” безоговорочно соблюдать положения законодательных и нормативных актов, принять меры по устранению выявленных в ходе проверки нарушений, в том числе соблюдать требования Регламента о требованиях в течение 2 месяцев с момента начала действия положений, и ежемесячно представлять НКФР отчеты о принятых мерах до полного устранения выявленных нарушений, с приложением копий доказательных документов.

ВОПРОС – ОТВЕТ

Валерий Кельса: Согласно ч. (16) ст. 147 Закона о рынке капитала, с 14 сентября 2013 г. прекратил свое действие Закон об инвестиционных фондах №1204-XIII от 5 июня 1997 года (с последующими изменениями и дополнениями), в том числе и статья 31 этого закона, регламентировавшая процедуру ликвидации инвестиционных фондов. В этой связи возникает вопрос: отразится ли отсутствие этой нормы на процедурах ликвидации инвестфондов? Или предполагается принять какой-то другой нормативный акт в данной сфере?

Несмотря на то, что 14.09.2013 был отменен Закон №1204-XIII от 05.06.1997 об инвестиционных фондах, в статье 31 которого установлен способ ликвидации невзаимных инвестиционных фондов, согласно ст. 6 Гражданского кодекса, ликвидация невзаимных инвестиционных фондов и фондов на приватизацию будет завершена в соответствии с процедурами, установленными нормами действующего законодательства с момента начала процесса ликвидации этих фондов. Таким образом, завершение ликвидации инвестиционных фондов будет проводиться в соответствии с Гражданским кодексом (который в ст. 86-99 устанавливает процедуру ликвидации любого юридического лица), а также согласно нормативным актам, применимым к невзаимным инвестиционным фондам и на приватизацию, на этапе начала процедуры ликвидации, таким как: Положение о процедуре ликвидации инвестиционных фондов по собственной инициативе, утвержденное Постановлением Государственной комиссии по ценным бумагам 28/1 от 01.10.1998, и Метод ликвидации профессионального участника или его деятельности на рынке ценных бумаг в случае отзыва (истечения срока) лицензии, выданной Национальной комиссией по ценным бумагам, утвержденный Постановлением национальной комиссии по ценным бумагам №6/5 от 03.02.2000.

Анатол Арапу: Национализация Banca de Economii не стала бы выходом из ситуации

Министр финансов Анатол Арапу считает, что национализация Banca de Economii (BEM) не стала бы спасительным решением для банка. Как передает „ИНФОТАГ”, об этом он заявил в ходе прошедших в среду слушаний в парламентской комиссии по экономике, бюджету и финансам.

“У государства есть печальный опыт национализации предприятий, ранее приватизированных, в результате чего государству приходилось объясняться перед обществом. Для национализации необходимо обратиться в парламент, попросить денег у государства, провести беседу с акционерами, сообщив им о наших намерениях. Нельзя просто отобрать акции у акционеров”, – сказал министр.

По его словам, “возврат банка в собственность государства был невозможен и по причине того, что не проведена оценка стоимости BEM, а это огромная сумма”.

Глава минфина заметил, что “принятое правительством решение было осознанным и единственно верным по завершению переговоров с парламентом и гражданским обществом”.

“Кто-то не хочет слышать о том, в каком состоянии находился банк, и какие причины этого. Но это реальность, и нельзя закрывать на это глаза. Проблемам BEM не 2-3 года, они начались еще в конце 90-х годов. Виной тому плохой менеджмент со стороны государства”, – считает Арапу.

Эксперты Международного валютного фонда положительно оценили результаты реализованной программы с Молдовой

Как сообщает пресс-служба правительства, об этом говорилось в ходе встречи премьер-министра Юрия Лянкэ с командой экспертов МВФ под руководством Макса Альера, которые завершили во вторник свой постпрограммный мониторинг в Молдове.

Говоря о результатах мониторинга налогово-бюджетных политик, развития финансового сектора, монетарной политики и структурных реформ Макс Альер отметил, что после проведения консультаций с властями страны, а также с представителями частного сектора, миссия МВФ констатировала позитивное развитие основных макроэкономических показателей. По его словам, это свидетельствует о правильности принятых профильными учреждениями мер и действий.

В то же время, глава миссии МВФ отметил важность дальнейшего продвижения структурных реформ для обеспечения устойчивого экономического развития и бюджетного равновесия. В этом контексте он представил некоторые рекомендации миссии МВФ, отметив, что особое внимание необходимо уделять управлению рисками и обеспечению транспарентности финансового сектора. По его словам, совместная оценка МВФ и Всемирного банка показала, что вышеупомянутые цели, в том числе, улучшение деловой среды, развитие инфраструктуры и человеческого капитала, включены в Национальную стратегию развития «Молдова-2020». Он подтвердил готовность МВФ поддержать Молдову в реализации стратегии.

Ожидается разработка Закона о страховании строений

В Республике Молдова появится Закон о страховании строений.
«Он необходим, так как в настоящий момент рынка страхования в этой области практически нет – доля страхования недвижимого имущества составляет менее одного процента от общего объема страхования имущества в Молдове», – говорится в документе Министерства регионального развития и строительства, которое разработало концепцию системы страхования в строительстве.

Законопроект о страховании строений будет разработан по завершению Проекта концепции системы страхования в строительстве.

«Законопроект будет включать основные положения, специфичные для страхования в строительстве, формы субвенций, заключение и расторжение договоров, условия перестрахования», – говорится в документе.

По словам авторов данного документа, необходимым условием финансовой стабильности страховщиков является обязательное перестрахование.

Система страхования строений будет включать все виды строений, а также строений со статусом памятника и зоны их защиты.

Согласно концепции, внедрение обязательного страхования в Молдове будет проходить в два этапа, во-первых, страхование:

- жилья, вне зависимости от формы собственности, на случай стихийных бедствий;
- строений со статусом памятника;
- новых строений и существующих, где проводятся ра-

боты по реабилитации, реконструкции, в т. ч. любые работы, для которых необходимо получение строительной авторизации;

- строительно-монтажных работ, исполняемых за счет процедур публичных закупок из местного и государственного бюджета (страхование на общую стоимость контракта возведения объекта, включая НДС);

- страхование гражданской и профессиональной ответственности страховых брокеров в строительстве;

- страхование физических лиц, занятых в строительстве, и инвестора, участвующего в проекте.

На втором этапе планируется распространить обязательное страхование на:

- все жилье, вне зависимости от формы собственности, осуществить страхование от всех видов риска;

- все публичные строения вместимостью более 50 человек;

- страхование строительных работ;

- продукт, включающий ВСЕ РИСКИ.

Обязательное страхование строений недвижимости составит 0,35% от застрахованной суммы

Страховая премия, которая будет выплачиваться при обязательном страховании строений составит: в сельской местности – от 0,35 процента, а в городской – от 0,30 процента, говорится в концепции системы страхования в строительстве, разработанной Министерством регионального развития и строительства.

«Размер страхования строений в зависимости от формы страхования, составляет:

- a) в размере 100% от стоимости строения;

- b) в размере 100% от общей стоимости контракта по монтажно-строительным работам, включая стоимость машин, оборудования и другого имущества и затрат, необходимых при проведении работ, в случае страхования монтажно-строительных работ», – также говорится в документе.

Татьяна СОЛОНАРЬ

Теодор Унгуряну был назначен вице-директором SA "Acord Grup"

На прошлой неделе Теодор Унгуряну стал вице-директором по региональному развитию Страховой компании "Acord Grup".

«Компания "Acord Grup" занимается преимущественно авиационным страхованием в Молдове. В дальнейшем мы собираемся эволюционным методом развивать и другие продукты, а также и сеть компаний», – заявил Теодор Унгуряну для газеты Capital Market.

Справка Capital Market: Теодор Унгуряну основал компанию-брокера в страховании "Hermina", был генеральным директором и председателем Административного совета Общества по страхованию-перестрахованию "DONARIS GROUP" и членом Экспертного совета при НКФР. Также он работал в Службе маркетинга и развития страховой компании "ASITO TRAFIC".

В 2003 году он учился на факультете Effective Manager в The Open University (Великобритания), в 1998 году – Crowe Insurance Group, Colchester (Великобритания); Baltics Motor Insurance Courses, а в 1996 году – в Киевском экономическом университете (Украина) на факультете перестрахования.

У него докторская научная степень в технических науках и звание старшего научного сотрудника. Теодор Унгуряну является автором более 70 научных работ и патентов, в том числе 1 монографии и 12 научных статей в страховании.

Торгово-промышленная палата Франция-Молдова проводит 4-го октября V ежегодную конференцию «День марок»

Как сообщают организаторы, в нынешнем году тема мероприятия – «От умения производить к умению продавать». Программа конференции включает проведение нескольких «круглых столов» и видеопрезентаций.

Конференция пройдет в Национальном музее изобразительных искусств. В мероприятии примут участие представители бизнеса, госучреждений, дипломатической службы Франции в Молдове. Цель конференции – подчеркнуть значимость бренда в развитии бизнеса, важность брендинга страны и конкретной продукции, проведение презентаций историй успехов известных брендов и пр. Заявки на участие в конференции принимаются до 2 октября. Торгово-Промышленная палата Франция-Молдова (изначально – Club France) является неправительственной организацией, учреждением, созданным руководителями французских компаний, представленных в Молдове. ТППФМ – один из 111 членов сети Союза французских торгово-промышленных палат за рубежом (UCCIFE). Членами ТППФМ являются Mobiabanca-Groupe Societe Generale, Orange Moldova, KPMG, Lactalis, Le Bridge Corporation и др.

InfoMarket

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22) 859-405.

E-mail: info@cnpf.md

Ушел из жизни всецело посвященный любимому делу банкир, опытный, авторитетный и талантливый руководитель, сильный и мужественный человек, заботливый и нежно любящий отец и муж, замечательный коллега – Президент КБ «BANCA SOCIALĂ» А.О. Владимир Иванович Суэтнов.

Владимир Иванович Суэтнов родился 23 ноября 1953 года. Трудовую деятельность начал в 1970 году на Кишиневском заводе «Мезон». После службы в армии, в 1973 году поступил, и в 1977 году окончил экономический факультет Кишиневского политехнического института им. С. Лазо по спеальности «Финансы и кредит».

С 1977 года вся его жизнь и деятельность были тесно связаны с банковской системой Молдовы, в которой он прошёл путь от рядового экономиста до Президента одного из системообразующих коммерческих банков страны – КБ «BANCA SOCIALĂ» А.О. Он стоял у истоков формирования Ассоциации коммерческих банков Республики Молдова, являлся непосредственным участником разработки и практического внедрения стратегии функционирования банковской системы страны. Высокие профессиональные знания, богатый жизненный опыт явились главной предпосылкой его включения в состав Высшего экономического совета при Президенте Республики Молдова. Самое деятельное участие В. И. Суэтнов принял в становлении рынка ценных бумаг, в организации и функционировании различных межбанковских структур, регулирующих денежно-кредитные отношения.

Жизнь В. И. Суэтнова оставит яркий, неизгладимый след в сердцах банковского сообщества и коллектива КБ «BANCA SOCIALĂ» А.О., благодаря его высокому профессионализму, активной гражданской позиции, трудолюбию и отзывчивости. В. И. Суэтнов принимал самое непосредственное участие в общественной жизни страны, являясь спонсором различных мероприятий по восстановлению историко-архитектурных и культурных памятников, представляющих национальное достояние молдавского народа.

Вклад Суэтнова Владимира Ивановича в образование, становление и развитие банковской системы Республики Молдова и экономику страны был высоко оценен. Он был награждён правительственными наградами и орденами «Gloria Muncii» и «Ordinul de Onoare».

В эти для всех нас печальные дни мы скорбим вместе с Вами,уважаемая семья Суэтновых.

Скорбящее сердце не соглашается с печальной реальностью. Слова утешения не могут компенсировать глубины горя, причинённого безвременной кончиной Суэтнова Владимира Ивановича.

Светлая и добрая память об этом замечательном человеке, всегда останется в наших сердцах.

Уважаемые члены семьи и родственники, примите наши искренние соболезнования и пожелания крепости духа в этот скорбный для всех нас час.

Мариан Лупу,
Виктор Бодю,

Банковское сообщество Республики Молдова,
КБ «BANCA SOCIALĂ» А.О.

Совет, Административный Совет и коллектив КБ „BANCA SOCIALĂ“ А.О. искренне выражает соболезнование родным и близким Президента банка Суэтнова Владимира Ивановича в связи с его безвременной кончиной.

Примите пожелания крепости духа в этот скорбный для всех нас час. Светлая и добрая память об этом замечательном человеке навсегда останется в наших сердцах.

История успеха молдавских брендов

200 компаний, 6 отраслей экономики, 3 года – так выглядел в цифрах проект, призванный повысить конкурентоспособность молдавских предприятий. Ничего особенного при первоначальных расчетах. Прибавим цвета, стратегии, новое название, собственный бренд, уникальные магазины, под крышей которых собираются еще с десяток отечественных брендов, и большую национальную гордость. Если еще три-четыре года назад молдаване избегали местной продукции легкой промышленности, особенно одежды, то сегодня они носят эти изделия с большой гордостью и признанием.

Начатый 7 лет назад Проект «Повышение конкурентоспособности и развитие предприятий» (CEED), финансируемый Агентством США по международному развитию (USAID), нацелен на помочь молдавским предприятиям успешно конкурировать на местном и зарубежном рынках, посредством увеличения числа продаж и инвестиций, способствуя тем самым развитию ключевых отраслей промышленности и созданию рабочих мест.

Расширяя количество целевых отраслей промышленности с потенциалом развития, но одновременно, с различной степенью зрелости, проект уже достиг II этапа, USAID CEED II оказал помощь около 200 компаниям из таких отраслей, как ткани и готовая одежда, туризм, модные аксессуары и обувь, информационные технологии и связь, аксессуары и мебель для дома, винодельческая отрасль.

Одной из инициатив национального масштаба стал проект «Din inimă branduri de Moldova». Всего за три года кампания «Din inimă», поддерживаемая USAID и внедряемая при содействии Патронатной ассоциации легкой промышленности (APIUS), были достигнуты большие успехи, созданы новые бренды, посредством ребрендинга оживлены уже существующие бренды, открыты молодые, но перспективные бренды. Этот проект содействовал тому, чтобы молдавский потребитель с гордостью носил изделия отечественных брендов.

Через год проект CEED II завершится. Будет ли он иметь продолжение? Готовы ли компании продолжать деятельность за собственный счет? Что нового нас ждет в легкой промышленности? Такие вопросы мы задали директору проекта Дойне Нистру.

БЫЛ ОДНАЖДЫ

Первый проект CEED осуществлял деятельность в трех отраслях, после чего в 2010 году были добавлены еще три целевые индустрии. Из-за того, что у нас маленькая страна, с маленьким рынком, с отрицательным платежным балансом, мы должны развивать отрасли, которые работают на экспорт, чтобы достичь экономического роста. Мы развили индустрии различной степени зрелости. Была выбрана винодельческая отрасль, так как это традиционная отрасль нашей страны, представляющая огромное значение для сельской местности и роста рабочих мест для женщин. Затем мы выбрали производство одежды, а позже мы остановились на индустрии производства обуви и модных аксессуаров. Главной задачей является создание рабочих мест для женщин, особенно в сельской местности. Это было и одной из целей USAID. Легкая промышленность является одной из основных экспортно-импортных отраслей. Мы сосредоточились и на более новых индустриях, таких как ИТ, где мы уделяем внимание развитию и производству услуг программного обеспечения. Эта отрасль небольшая, но с огромным потенциалом. Эта индустрия для молодых людей, в которой существуют зарплаты, намного превышающие среднюю зарплату по экономике. Остальными отраслями являются производство мебели и туризм. Производство мебели может заменить импорт, и менее ориентирован на экспорт. У местных производителей есть возможность увеличить долю на рынке. Есть наглядные примеры того, как мебельные компании успешно экспортируют свою продукцию в Румынию и Российскую Федерацию. Эти

компании должны послужить примером для других, побуждая местных производителей производить на экспорт.

ВЛИЯНИЕ СВЕРХ ОЖИДАНИЙ

Еще 7 лет назад, когда мы только начали работать с легкой промышленностью, мы задавались вопросом, в каком направлении она работает. И тогда мы осознали, что 90% предприятий, задействованных в этой отрасли, шьют для иностранных клиентов с очень низкой добавленной стоимостью, работая на другие бренды, а не на себя. Поэтому мы стимулировали предприятия Молдовы производить собственный продукт под собственным брендом. Это единственный путь к долгосрочному развитию конкурентоспособной легкой промышленности. При поддержке USAID, более 40 компаний создали новый бренд или прошли ребрендинг. Мы не должны сильно отличаться от европейских брендов, мы должны быть с ними в тренде. В течение всего проекта мы провели деятельность, которая поможет компаниям во всех аспектах. Мы помогли улучшить продукцию так, чтобы она шла в ногу с тенденциями мировой моды – мы пригласили из-за границы дизайнеров, посетили самые известные выставки сырья (такие как Texworld в Париже), провели обучение итальянским технологиям. Два раза в год мы проводим курсы по мерчендайзингу, полученные на них рекомендации используют владельцы магазинов отечественной продукции. Есть важные психологические аспекты, такие как группирование изделий по цвету или основным направлениям, что влияет на продажи на квадратный метр магазина. Мы финансировали и участие в выставках для поиска новых клиентов. Огромный потенци-

ал мы усматриваем в российском рынке. Российским потребителям нравится одежда, изготовленная молдавскими дизайнерами, так как в ней чувствуется европейский стиль. С помощью USAID многие предприятия начали экспорттировать продукцию в Россию, даже под собственным брендом. Пока в небольшом количестве, но это только начало. Два года назад мы запустили инициативу «Din inimă branduri de Moldova», которая стала самой громкой и оказалась огромное влияние.

На разработку этой инициативы нас вдохновили коллеги из Италии, которые организовали проект I love Italian shoes, похожий зонтичный бренд, собравший итальянских производителей обуви, которые на тот момент еще не позиционировали себя как лидеры в этой сфере. Теперь они используют этот бренд, чтобы укрепить свои позиции на рынке США. Когда мы запустили зонтичный бренд «Din inimă», мы хотели, чтобы отечественный производитель знал и ценил молдавских дизайнеров. Среди потребителей есть сегмент людей, скептически настроенных по отношению к молдавскому производству одежды, и приобретающих лишь европейские бренды. Мы не ожидали такого успеха кампании «Din inimă». Мы не ожидали, что она окажет такое мощное влияние. Компании резко изменились, приобрели уверенность в себе,

а покупатели стали очень восприимчивыми к отечественной продукции. Молдавский покупатель должен понять, что за каждой вещью, изготовленной в Молдове, стоят десятки рабочих мест. А каждая покупка вносит вклад в их сохранение.

Мы увидели целесообразность и в создании магазинов с брендом «Din inimă». Речь идет о мультибрендовых магазинах, в которых продается модная

продукция исключительно отечественного производства, в новом современном формате. У нас уже есть 4 магазина в Кишиневе, открытых в сотрудничестве с Zorile и Linella. Самый большой магазин площадью 800 квадратных метров расположен на Чеканах, где потребитель может найти более 20 отечественных бренда. Я уверена, что в ближайшем будущем концепция «Din inimă» будет экспортirоваться и на внешние рынки.

Проект USAID CEED II сотрудничал с более 100 предприятий легкой промышленности, которые получали техническую помощь по разным вопросам для повышения конкурентоспособности. Как показывает конкуренция всей индустрии легкой промышленности, не существует четкой статистики, но если 6-7 лет назад более 90% компаний работали на иностранных клиентов в режиме Lohn (пошив для иностранных клиентов), а 10% шили под собственным брендом, то сейчас это соотношение составляет 80 к 20. Важно сохранить эту тенденцию, чтобы Молдова предлагала не только дешевые рабочие руки, но и собственный дизайн и бренды.

Более 35% компаний, с которыми мы работаем, возглавляют женщины, что доказывает тот факт, что женщины занимаются бизнесом. Это и есть одна из причин, почему мы поддерживаем индустрию пошива одежды – в ней работает около 20 тысяч женщин.

СТАБИЛЬНОСТЬ

Человеческий капитал имеет огромное значение и является критической точкой. Если у тебя есть люди с необходимым потенциалом, тогда и индустрия растет и становится конкурентоспособной. Именно в это мы и должны вкладывать. Самым проблематичным является не доступ к финансовым услугам, а доступность человеческого капитала и сотрудничество. В нашей стране предприятия рассматривают друг друга в качестве конкурентов, и не понимают, что им необходимо сотрудничество. Мы попытались показать это с помощью кампании «Din inimă branduri de Moldova». Общими усилиями и посредством сотрудничества нам удалось изменить восприятие молдавского потребителя по отношению к отечественной моде.

Мы передали бренд «Din inimă» ассоциации APIUS, которая продолжит его продвигать. Производители знают, что этот бренд принадлежит им. Мы дали старт новому этапу в развитии легкой промышленности, и я уверена, что вместе нам удастся сделать молдавские бренды одежды известными не только в Молдове, но и за ее пределами.

Кристина МИРОН

Доступ к финансам – самая большая проблема для женщин-предпринимателей

Доля женщин, занятых в бизнесе, намного меньше, чем в некоторых европейских странах, по большей мере, из-за того, что сфера бизнеса в стране не достаточно дружелюбна по отношению к ним, как показывает недавно проведенное исследование. К тому же предпринимательницы сталкиваются с трудностями при получении ссуд и банковских кредитов.

Исследование проводилось на основе статистической методологии, разработанной Всемирной организацией труда, и рассматривает особенности развития женского предпринимательства в секторе малых и средних предприятий (МСП). В то же время в исследовании рассмотрены препятствия и вызовы, с которыми сталкиваются женщины-предприниматели, а также даны некоторые рекомендации для развития их потенциала.

«Существующая нормативно-правовая база не создает никаких препятствий для женщин в их предпринимательской деятельности, но не очень-то и помогает. Однако государственная политика в этом смысле бессвязная. Поэтому национальные стратегии были бы более эффективными, если бы пол учитывался в законодательстве, регулирующем предпринимательскую деятельность», – отмечает автор исследования Юлия Друмя. По ее мнению, низкий процент женщин, задействованных в предпринимательской деятельности, объясняется колективным менталитетом и стереотипами, которые ставят женщину в невыгодное положение в обществе.

В Республике Молдова доля женщин, занятых в компаниях, преобладает, составляя 55%, однако их доля в руководстве составляет всего лишь 23%. Для сравнения, в Румынии 30% бизнеса находится в руках женщин, на Украине – 60%. По мнению специалистов, сферами, в которых в будущем женщины будут больше вкладывать, чем получать, являются человеческие ресурсы, услуги по консультации и коммуникации.

ТРЕТЬ ПРЕДПРИЯТИЙ НАХОДИТСЯ ПОД РУКОВОДСТВОМ ЖЕНЩИН

Согласно исследованию, женщины представляют около 27,5% от общего числа отечественных предприятий, что диспропорционально по сравнению с общим числом женщин среди населения и экономически активного населения. В то же время компании, руководимые женщинами, сосредоточены в городской местности, в основном в Кишиневе – 65%. «В столице работает 36 компаний на тысячу жителей, тогда как в некоторых населенных пунктах сельской местности работает до четырех компаний. Этот показатель говорит о том, что необходимо уделить особое внимание развитию предпринимательства в сельской местности. Требуются программы, нацеленные на населенные пункты и даже села, необходимо выбрать приоритетные области или места, где существует дефицит услуг и производства. Тем более, что речь идет о деятельности, которая вовлекала бы больше женского населения», – говорит

Юлия Ябанджи, генеральный директор ODIMM.

По статистике, женщины владеют или управляют микропредприятиями чаще, чем мужчины, и составляют почти 80% от общего числа женщин-предпринимателей, однако в случае с малыми и средними предприятиями их доля равна 2,9%, и лишь 0,4% женщин управляют крупными предприятиями.

«Почти десять лет мы с мужем занимаемся бизнесом в сфере ремонта, модернизации и обслуживания технологического оборудования. Было много препятствий на нашем пути за это время, да и сейчас для меня, как женщины, это нелегкое дело управлять предприятием, однако это не невозможно. Я говорю это всем женщинам, которые хотят начать свое дело», – говорит предприниматель Лилия Санду. По ее мнению, профессиональная подготовка и наличие предпринимательского опыта очень много значат при открытии частного бизнеса.

Исследование показывает, что приблизительно 83% женщин-предпринимателей работали в других компаниях, и не имеют никакого опыта в сфере бизнеса.

Кроме того, эти данные отражают тот факт, что 87,6% предприятий под руководством женщин являются, скорее, новыми компаниями, чем вновь созданными компаниями путем отделения от существующих предприятий. По секторам экономики больше всего МСП, в том числе руководимых женщинами, работает в сфере торговли и не инновационных услуг, таких как недвижимость.

ВЫСОКИЕ ПРОЦЕНТНЫЕ СТАВКИ «ДУШАТ» БИЗНЕС

В настоящее время отмечается отсутствие услуг, направленных на развитие и поддержание женщин-предпринимателей, несмотря на либерализацию финансовых услуг, а основными препятствиями для женщин в доступе финансов остаются высокие процентные ставки на кредиты, отсутствие долгосрочного финансирования и длительность процедур исполнения права залога. Юлия Друмя считает, что все эти препятствия являются результатом недоверия к успешной предпринимательской деятельности женщин. Поэтому, по данным статистики, в большинстве случаев для открытия своего дела женщины одолживают деньги у родственников или друзей, и редко берут банковские кредиты или получают субсидии от государства. Все же проблема доступа к финансам является проблемой не только для женщин-предпринимателей.

По словам экспертов, приблизительно 40% компаний страны не могут развивать бизнес именно из-за высоких процентных ставок на кредиты или отсутствия залога.

«Ссудо-сберегательные ассоциации и лизинговые компании еще не настолько развиты, чтобы представлять альтернативный источник финансирования для этих предприятий. То есть, в общих чертах, банки и ограниченное количество организаций по микрофинансированию являются основным источником кредитования для МСП», – уточнила автор исследования.

Тем не менее, плотность кредитов в Республике Молдова довольно скромная. Доля предоставленных частному сектору кредитов в 2012 году составила лишь 36,2% от ВВП, 31% от этого объема предоставлен МСП, что ничтожно, по сравнению с их количеством среди функциональных предприятий. Для сравнения, средний уровень, зарегистрированный в странах юго-востока Европы, равен 52%.

«Многие женщины не рискуют начинать бизнес с нуля из-за проблемного и дорогостоящего финансирования. Нам хорошо известно, какой процент на кредиты в банках, финансирующих бизнес, и как сложно получить кредит новичку. Тем более, что банки стали более предусмотрительными и повысили требования к залогу из-за нестабильной экономики и частых случаев банкротства предприятий», – говорит Анжела Келару, директор компании по производству санитарно-гигиенических товаров.

Исследование также показывает, что высокие проценты на кредиты и их летучесть, отсутствие финансовых ресурсов на долгосрочный период, отсутствие и низкая платежеспособность залога, длительные процедуры исполнения права залога, отсутствие адекватных банковских технологий для кредитования МСП и отсутствие на финансовом рынке венчурных компаний – вот основные проблемы, с которыми сталкиваются все предприниматели при получении доступа к финансированию.

«Банки очень избирательны, когда дело доходит до обеспечения по кредитам. Они принимают только то, что очень выгодно, или сильно занижают оценку имущества, которое мы, предприниматели, можем заложить. К тому же, у нас ограниченный доступ к информации или нам четко не разъясняют условия кредитования, поэтому многие подробности мы узнаем уже после подписания контракта», – отмечает Ана Скутару, предприниматель в сельском хозяйстве.

Директор ODIMM Юлия Ябанджи утверждает, что в учреждении, в котором она работает, существует механизм – Фонд гарантирования кредитов, который облегчает доступ экономических агентов к финансовым средствам, предоставляемым семью коммерческими банками, с которыми они сотрудничают. В 2012 году этот Фонд поддержал 76 финансовых гарантов на общую сумму 14,9 млн лей, что позволило выделить кредитов на сумму 39 млн лей. Из общего числа активных гарантов, 36% или 28 гарантам были предоставлены женщинам из сферы бизнеса.

Лилия ПЛАТОН

“Expert-Grup”: Присоединение к ЗСТ с ЕС несет чистые экономические и социальные выгоды для Молдовы

Присоединение к Зоне свободной торговли с Европейским союзом принесет чистые экономические и социальные выгоды для Республики Молдова, в то время как вступление в Таможенный союз вызовет противоположный эффект, говорится в анализе, проведенном независимым аналитическим центром “Expert Group”, сообщает «МОЛДПРЕС».

Экономисты констатируют, что «эконометрические оценки ясно показывают преимущества присоединения к Зоне углубленной и всеобъемлющей свободной торговли с ЕС». Так, расчеты показывают, что в случае присоединения к этой зоне молдавская экономика вырастет примерно на 6,4%. Другими преимуществами могут стать увеличение экспорта на 11,3%, а импорта – на 6,1%, а также уменьшение потребительских товаров от 2,1% до 9%.

Недостатком, по мнению экспертов, могут стать запреты, налагаемые Российской Федерацией в плане приближения к ЕС, речь идет об эмбарго на поставки алкогольной продукции на российский рынок. Риск может стать удорожание газа, поставляемого российским концерном «Газпром».

С другой стороны, ориентация на Таможенный союз России, Беларуси и Казахстана может привести к экономическому спаду в 4%. Вступление в этот союз приведет к «потере отечественными производителями рынка ЕС, который привлекает около 45% от общего объема экспорта как с правого, так и левого берега Днестра». Причина заключается в обязательстве принятия российской таможенной политики и приведении в соответствие с российскими стандартами, которые не признаны на мировом уровне, в отличие от стандартов ЕС.

Взамен Молдова могла бы воспользоваться ущемлением на 30% газа, импортируемого у «Газпрома», отмечает группа экспертов.

Преимущества Зоны свободной торговли с ЕС связаны с расширением доступа молдавских производителей на рынок ЕС, Турции и другие рынки, так как стандарты ЕС признаны во всем мире. В то же время «либерализация импорта приведет к усилению конкуренции на внутреннем рынке, что в конечном итоге поможет снизить цены и повысить разнообразие и качество продукции. Наряду с повышением инвестиционной привлекательности это увеличит благосостояние населения и конкурентоспособность молдавской экономики».

В случае вступления в Таможенный союз России, Беларуси и Казахстана, кроме тарифных барьеров, молдавские экспортёры должны будут бороться и со значительными нетарифными барьерами на рынке ЕС и не только. В случае увеличения таможенных тарифов на импорт подорожают потребительские и инвестиционные товары, импортируемые из ЕС. Это ударит по конкурентоспособности молдавской экономики, инвестиционному климату и благополучию населения, заключают экономисты.

ВБ проанализировал сильные и слабые стороны бухучета и аудита в Молдове

Центр реформы финансовой отчетности (CFRR) Всемирного банка (ВБ), совместно с министерством финансов РМ представил в среду обновленный доклад о соблюдении стандартов и кодексов в области бухгалтерского учета и аудита (C&A ROSC) в Молдове.

Как сообщает «ИНФОТАГ», доклад представляет оценку бухгалтерской и аудиторской практики и является частью инициативы ВБ и МВФ, направленной на поддержку усилив правительства по улучшению делового и инвестиционного климата в стране.

«Отчет C&A ROSC фокусируется на сильных и слабых сторонах бухучета и аудита, которые влияют на качество финансовой отчетности в корпоративном секторе экономики», – сказал главный специалист по финансовому менеджменту ВБ Зейнеп Лалик (Zeynep Lalik).

Доклад основан на международных стандартах финансовой отчетности и аудита, а также на международной практике. В нем содержатся рекомендации по пересмотру закона о бухгалтерии и закона об аудите, чтобы исключить внутренние противоречия и соответствовать директивам ЕС, в том числе за счет упрощения требований к бухучету для субъектов малого бизнеса.

«Повышение финансовой отчетности в корпоративном секторе и реформирование бухгалтерского и аудиторского учета является одним из приоритетов правительства Молдовы, которые могут дать пользу бизнес-среде», – сказал министр финансов Анатолий Арапу.

Справка «ИНФОТАГ»: С момента, когда РМ стала членом ВБ (1992 г.), банк предоставил более \$1 млрд на реализацию различных проектов в стране. В настоящий момент портфель банка состоит из 11 проектов на сумму \$205,7 млн. Проекты осуществляются в области реформирования, регламентирования и развития бизнеса, образования, социальному обеспечению, электронному правительству, здравоохранению, водоснабжению и санитарии, сельском хозяйстве.